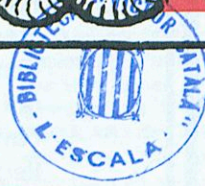

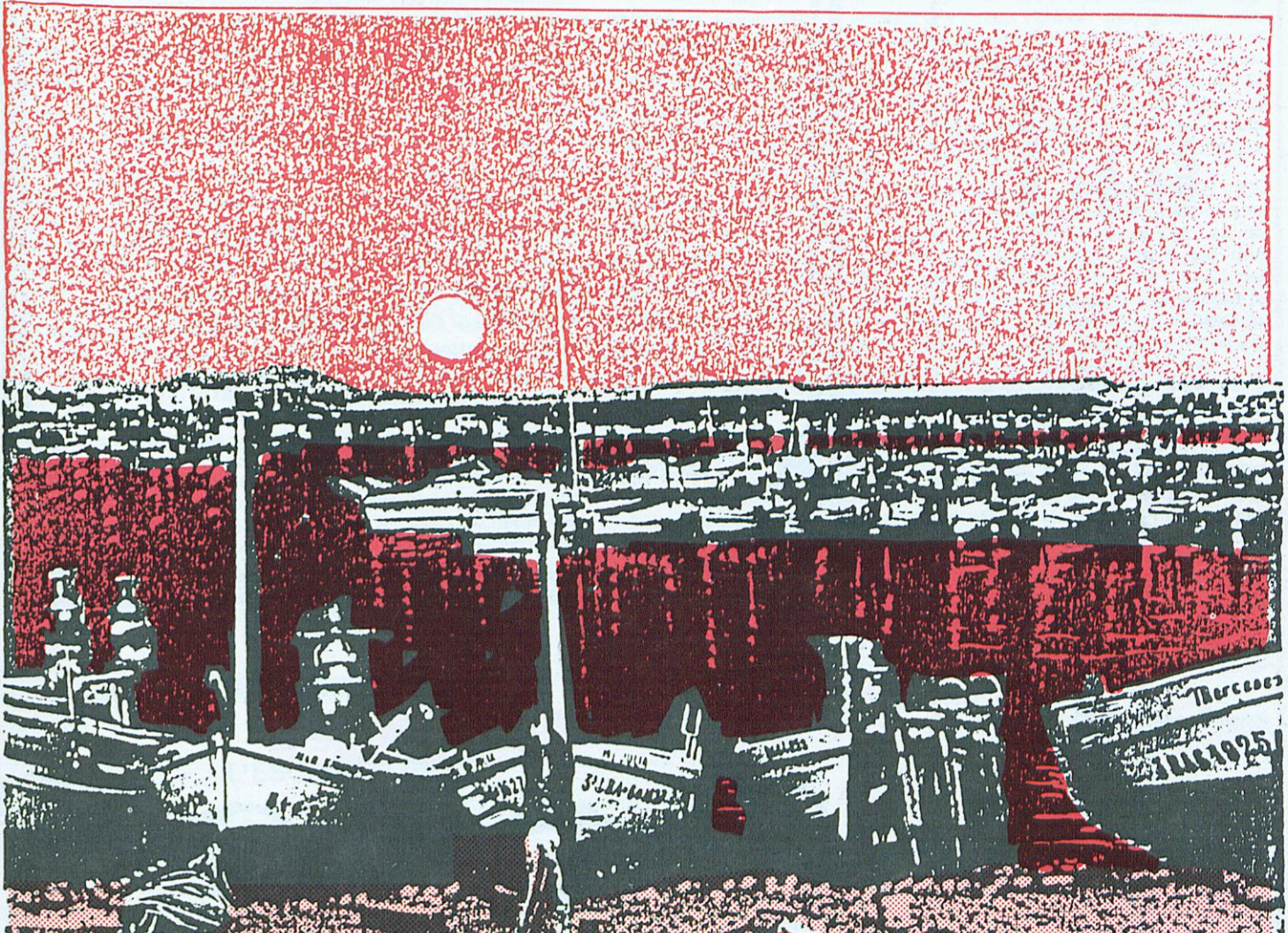
L'Escalona

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 70

MARÇ 1986

Sumari

BÚSTIA - FULL OBERT - VIDA ESCALENCA: «LA FIRA» - HISSANT LA PLOMA: «L'EMISARI SUBMARI» - ESPORT I LLEURE - NOTICIARI LOCAL - REPORTATGE FOTOGRAFIC DEL TEMPORAL - CONVERSA AMB ... REMIGI FLAQUÉ - FULL INFANTIL - DE MÉS I DE MENYS - UN XIC DE TOT - ANNA - FOTOGRAFIA ANTIGA DE L'ESCALA - etc.

CONVERSA AMB... Remigi Flaqué

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabrú — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/. Garbí, L'ESCALA — **D.L.** Gi / 287-82 — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/. Pintor Joan Massanet, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/. del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/. Garbí

EDITORIAL

UN ALTRE ANIVERSARI

Sempre és agradable celebrar un nou any de vida. Precisament perquè és senyal de vida, d'existència, d'activitat. Activitat, existència i vida de tot un conjunt d'elements: els qui elaboren els articles, els qui hi donem forma i vosaltres, lectors, que els convertiu en mitjà de comunicació al moment de llegir-los. Ens podem felicitar mútuament.

Estem força contents de l'acceptació que té L'ESCALENC, però hi trobem a faltar respostes. Molt de tant en tant algun col.laborador o lector ens fa arribar les seves opinions sobre la marxa de la publicació: coses que el satisfan, coses que el desagraden. De vegades ens fa l'efecte que practiquem un monòleg, parlem, però molt pocs contesten. Es cert que adquirir la revista ja és una forma de resposta, de bona resposta fins i tot, però voldríem saber també la vostra opinió. Aleshores s'establiria el diàleg i el diàleg sempre és positiu.

Voldríem més participació, voldríem que us el féssiu més vostre. L'any passat ja us ho dèiem: L'ESCALENC és com un quadern de pàgines en blanc que vosaltres heu d'anar emplenant. Utilitzeu-lo. Escriviu. Participeu-hi. És vostre.

lectura

EPITALAMI D'ARGENT

Un quart de segle, ja, que uníreu vostres vides compartint l'existència de joies i dolors; adés omplint la llar de riures i musiques, adés buidant la copa fins al solatge asprós.

Que el cel us ruixi lliris, gardènies i jonquilles; que baixin els estels i us cantin els ocells. Per damunt vostres caps palpitin mil orquídies i pètals de blauets i sons de cascavells.

Sigui vostre capvespre aurora renovada comptant d'ara endavant els anys a l'inrevés. cançons, perfums i nèctar, en vostra quieta rada, vinguin a festejar-vos avui i sempre més.

«L'Emigrant»

C.I.T. L'ESCALA - EMPÚRIES

Tenim notícia que el Centre d'Iniciatives i Turisme de la nostra Localitat ha tingut, en el que va d'any, un 30% més de demandes respecte al mateix període del 1985. Les dades corresponen des del primer de gener al vint-i-dos de febrer i han sumat un total de 187, les quals relacionades per països han estat així, França, 103; Alemanya, 37; Bèlgica, 33; Suïssa, 4; Holanda i Luxemburg 3 cada un; Espanya, 2 i Noruega i Arabia Saudí 1 cada un.

Pel que fa a l'assistència a les darreres fires turístiques, cal esmentar que en anada conjunta amb la Conselleria de Turisme del nostre Ajuntament, el C.I.T. ha estat present a FITUR, a Madrid i a B.I.T., a Milà, en les quals s'han repartit un total de 4.000 fulletons.

No volem deixar de remarcar, que el C.I.T. s'ha dirigit als germans Carles i Salvador Paradís i Bosch «donant-los la més cordial enhorabona per la concessió del Diploma Turístic que la Generalitat de Catalunya, ha concedit a l'Hotel Empúries». Continua dient aquesta carta datada el 10 de febrer: «Creiem que és una distinció que honora tota l'hostaleria escalenca i per tant esperem que ens permeteu el goig de participar-hi junt amb vosaltres».

Així mateix el C.I.T. s'ha adreçat a la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental, per mitjà d'un escrit en el qual s'expressa en aquest termes: «Ens hem assabentat que les esperades obres de sanejament de l'Escala, han estat ja adjudicades, i que el seu inici és imminent». «Som perfectament conscients de la magnitud d'aquesta obra i pensem que amb molta probabilitat, no podran estar enllestides abans del proper estiu». «Com a representants del sector turístic, prioritari en aquesta població, ens inquieta i preocupa la incidència que les esmentades obres, tan necessàries per altra banda, puguin tenir sobre la bona marxa de la campanya turística d'aquesta vila, i vegin que les molèsties i perjudicis siguin els mínims imprescindibles». Acaba dient l'escrit que el Centre es posa a la seva disposició per a qualsevol informació, assessorament o col·laboració que considerin oportuna.

Finalment farem menció de la nota dirigida el 28 de gener proppassat, al Cap de Correus de Girona, exposant el lamentable funcionament dels serveis de correus a la nostra població, i les conseqüències que pot reportar el retard en rebre la correspondència. Es demana tingui a bé fer un estudi de la qüestió, que sembla degut a l'insuficient personal per atendre el moviment postal de la població, confiant en què disposarà de tots els mitjans al seu abast, per tal de d'aconseguir la normalització del servei a l'Escala.

L'ESCARDALENC

Jo crec que és molt lloable l'aportació de noves idees a la revista «l'Escalenc». Molta imaginació cal per anar fent coses noves i aportacions que trenquin la monotonia d'una publicació que va néixer molt pobriçona i ha anat agafant arrels i avui és un orgull per a la població.

Emperò també crec que «l'Escardalenc» no donarà bons resultats, no donarà prestigi a la revista, i com exemples hem vist com «Hora Nova» de Figueres quan tenia «l'Hora Boja» va plegar de fer-ho perquè no donava la tonalitat que cal. També el «Punt Diari» ha deixat de publicar un espai semblant.

És una línia que s'encara dintre una certa continuació del «Borinot» a on predominava l'anonimat i agafava els fets «atramontanats» per fer uns raonaments i unes conclusions que discrepaven fortament. Els francesos crec que en diuen «boutade», i dintre la meua modesta manera de veure-ho i dintre el respecte a tot allò que és i envolta «l'Escalenc», crec que no hauria de continuar sortint «l'Escardalenc».

J.R.

QUE PASSA A CORREUS?

Ens han arribat notícies, des de diferents cantons, que el servei de correus de L'Escala no funciona com hauria de fer-ho. No sabem pas quina és la raó d'aquest mal funcionament, ni volem fer responsables els membres d'aquest servei que treballen aquí si no és culpa seva. El que sí que volem demanar des d'aquestes pàgines és que, qui tingui competències per fer-ho, miri de solucionar aquest problema al més aviat possible. Creiem que tenim dret a gaudir d'un bon servei d'aquest tipus.

La personalitat de la nostra vila dependrà de la identitat recuperada pels esforços dels qui dia rera dia patim aquest desarrelament frustrant a què ens han condemnat els qui han especulat, especulen i especularan amb els nostres paisatges, carrers i tot allò que la natura i els nostres avantpassats ens han llegat.

I va ser per amor a la recuperació del CEMENTIRI MARÍ, signe irrevocable d'una mediterraneïtat que no sabem estimar prou, que ens vam trobar, a l'emissora de ràdio local, el passat 25 de gener, membres de la COMISSIÓ DE DEFENSA DE L'ARQUITECTURA POPULAR i de l'ALTERNATIVA VERDA amb el batlle, a fi d'esclarir què volem, tots plegats, i què passava entre nosaltres. Tots ens alegràrem en adonar-nos que res no ens fa diferents quant al desig de salvaguardar el poc que ens queda. Però les ones radiofòniques ens feien arribar la imaginació escassa d'algú que, sense ni adonar-se'n, feia costat al menfotisme destructor que ha ensorrat TORRES DE DEFENSA, VORES DE MAR, «CASES GRANS», etc. Si no m'erro, va ser l'única trucada que va rebre l'emissora, durant el debat, que manifestés desacord pel que fa al projecte de restauració del CEMENTIRI, bo i plantejant, encara, alternatives futils a allò que és la voluntat popular.

Gràcies al debat també vam descobrir que SOM MOLTS MÉS DEL QUE ELLS VOLEN I DIUEN, i que, arraconant malentesos, sempre havíem estat d'acord tots, els de l'ALTERNATIVA VERDA i els de l'ARQUITECTURA POPULAR. Així, doncs, es va aclarir que tots plegats volem una restauració que respecti l'estructura clàssica del CEMENTIRI, sense alteracions, tot i el remodelatge que imposa la reincorporació del cementiri evangèlic, situat actualment, i d'ençà de la guerra, fora del recinte, talment un afegit, com a prova de rebuig del tarannà de l'Església de l'època, tan aferrada al poder civil.

Ara ja és un fet aquesta petita-gran victòria de la participació popular en la gestió del govern de la nostra vila. Esperem que els qui tenen el poder sabran entendre el nostre desig i la nostra lluita per la supervivència en una personalització creixent, lluny de l'hidridisme on es confonen Palamós i l'Escala, Roses i la Platja d'Aro. ESPEREM que sabran entendre aquesta necessitat de retrobament del nostre medi particular per a continuar entenent la vida i el món tal com s'havia fet sempre des d'aquí, des d'aquest bocí de Mediterrani on, els PILONS dels antics ports (La Platja i La Clota), les torres de defensa, l'ALFOLI, LA CASA GRAN, EL TRULL, EL CEMENTIRI, L'ESGLÉSIA, L'ARQUITECTURA MODERNISTA d'algunes cases i tot el conjunt de l'arquitectura popular, amb els nostres paisatges i d'altres components prou singulars com les escoles que s'edificaren durant el govern de l'última república, ENS FEIEN SER PARTICULARMENT DIFERENTS.

JOSEP TERO

NOTA DE LA REDACCIÓ DE «L'ESCALENC»

No ha estat la nostra intenció, en fer el suplement «l'escardalenc», de presentar un producte com «el Borinot» (de trista memòria) per una sola raó: perquè no estem d'acord en coses com «el Borinot», ni amb altres que se li assemblin. Tampoc creiem que ho hagin aconseguit: agafeu «L'ESCARDALENC» i «el Borinot» i compareu, sisplau.

Ara bé, no veiem res en contra de fer unes pàgines on es tractin temes d'una manera desimbolta, ironica, en clau d'humor, o fins i tot foteta, respectant sempre, però, a tothom i procurant, únicament, una estona d'esbarjo inofensiu amb el capgirament de notícies i extravagàncies tan notables que, per la seva mateixa exageració, es vegi que són per fer riure d'una manera sana (si es que ho aconseguim, es clar).

Hi ha un perill, es cert, ja que en el fons de tota broma s'hi troba una gran veritat, però farem per maneres de no faltar al respecte de ningú i mantenir-nos tan lluny com sigui possible del «Borinot» (d.e.p.) i productes de la mateixa espècie. Si no fos així, continuareu tenint aquestes pàgines per recordar-nos-ho.

Pel que fa a d'altres experiències, no hi estem massa d'acord, perquè si bé «Hora Nova» va plegar de publicar una pàgina d'humor (no sabem per quina raó), el «Punt Diari» ho va fer l'estiu passat i creiem que aquest estiu hi tornara. A part d'aquest hi ha altres publicacions -prou prestigioses, per cert- que setmanalment editen suplementes d'aquests tipus.

De tota manera, gràcies pel toc d'alerta i per considerar amb que L'ESCALENC va arrelant i agafant prestigi.

MAGATZEMS

TITUS

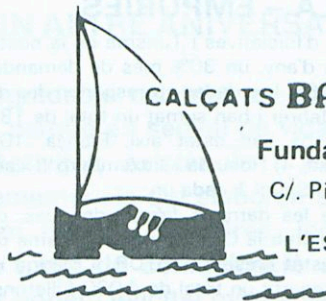
S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53

L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS

TITUS

S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI

GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

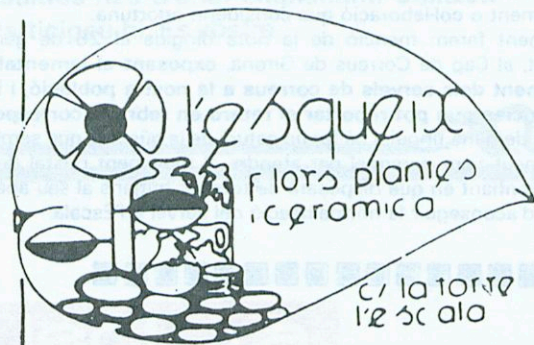
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

CENTRE
D'ESPECÍFICS

FÓRMULES
MAGISTRALS

ROSA MARIA BALLESTA

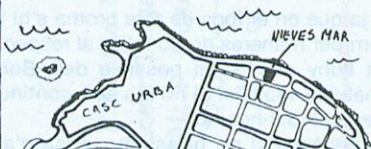
FARMÀCIA

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

**HOTEL
RESTAURANT**

NIEVES MAR

(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Maritim · L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE E

LLIBERTAT: SÍ..... LLIBERTINATGE: NO

Havent llegit l'article del Sr. Jaume Saderra i Riera, publicat a l'Escalenc (Gener-86) amb el títol «La senyora Benigna» i estant d'acord amb les raons que l'autor dóna sobre la Democràcia, he pensat redactar-ne un que tingui relació amb aquest, però centrant-me en el trist problema que es deriva de l'abús de la llibertat.

Jo em considero una «fan» de la Democràcia (ai! de la Sra. Benigna) i com l'admiro, la defenso i l'estimo, malgrat fer poc honor al seu nom: Benigna. Liberal i auxiliadora com és, del seu tombejant clam a la llibertat fa que alguns se n'aprofitin, amagant-se en la seva capa de bona amistat, perquè encara que vesteixi modernament porta capa quan fa fred.

No sé si la Sra. Benigna adverteix que l'excés de llibertat d'uns desperta la por d'uns altres; és que ella, com sabem, obra d'acord amb un bon fi, malgrat que alguns fets no ho corroborin. De tan bona, en certes ocasions esdevé impotent. Li costa reconèixer que, a vegades, el seu clam a la llibertat és mal entès i aquest equívoc produeix angoixa i sofriment al qui va sol pel carrer quan és fosc, al qui està a casa sense tancar la porta amb la clau, al qui llueix joies valuoses, al qui porta la cartera amb força billets, etc, etc.

I és perquè no tothom és suficientment caut i intel·ligent per entendre el concepte de llibertat, per això hi ha qui no l'interpreta com cal i va «tirant de la cordeta» exigint més i més de la senyora Benigna, que no troba la solució factible per aplacar l'abusiva dosi d'eufòria col·lectiva de les exaltades «fans».

Se la titlla de poc previsor a quan sucumbeixen molts dels seus fervents defensors. Tots tenen dret a la veritable llibertat i en canvi, en justícia, no en gaudeixen perquè contràriament viuen angoixats i porucs pel que els pot passar i se senten lligats perquè no poden viure la llibertat obertament, sense inquietuds. Serà que la senyora Benigna no és prou equitativa?. Jo crec que no n'hi ha prou exercitant el bé, també s'ha d'evitar el mal progressiu.

Tanta benevolència, en cert punt, afeixuga als qui amb menys quantitat en tenen prou, perquè entenen la llibertat com un do innat, superbi i necessari que tothom ha de gaudir, sense necessitat de pregonar-lo als quatre vents.

El concepte els queda prou clar i sinó és així per aquells que posats a obtenir, volen més d'allò que els toca, mostrant-se inconformistes enmig dels altres, la bonhomia de la Sra. Benigna no serà mai suficient. Per alguns molta benevolència és poca, perquè se la prenen en quantitats exagerades, al seu gust i mesura, resultant incontrolable.

Senyora Benigna, senyora Benigna!, és una «fan» qui li adverteix: «És millor prevenir que curar». Llàstima que en alguns casos ja no pugui fer res més que curar o ni tan sols això.

PILAR PELLICER de GISPERT

«SOLITUD»

«L'any 1873 a l'Escala, ran de la mar empordanesa, mirall de la llum, va néixer Víctor Català.» Així començava una conversa amb la famosa escriptora escalenca, feta per Tomàs Garcés, i publicada a la «Revista de Catalunya», l'agost de 1926.

A vint anys de la mort de Caterina Albert i Paradís, esdevinguda el 27 de gener de 1966, bo seria retre un petit homenatge, des d'aquestes planes, al més gran patrimoni cultural que ha tingut la nostra població al llarg de la seva existència.

Una clara tarda de finals de gener de 1966, recordo que ens donaren festa a col·legi perquè anéssim tots a un enterrament. Molts pocs escolars sabien «què i qui» era el personatge que s'havia mort, però tots veírem que el poble estava ple de gent forastera, que havia vingut expressament al sepeli. Cal dir, que la curiositat infantil d'aquella època tenia altres horitzons.

Anys més tard, vaig trobar per casa la cinquena edició de «Solitud», publicada l'any 1946 i perllongada per Lluís Via. Aquesta obra dóna gran fama a Víctor Català. Vaig posar-me a llegir-la sense cap interès especial, però em feia gràcia llegir una novel·la, l'autora de la qual, havia nascut al mateix racó de món que jo.

La història de la Mila i el Pastor, amb la muntanya com a protagonista de fons acompanyant-los, m'encisà de tal manera, que no he entès mai encara, quin tipus de «Literatura» m'havien ensenyat a l'escola.

«Solitud» ha estat traduïda a quasi tots els idiomes del món, inclòs l'esperanto, i està condemnada, com a «etern» drama rural, a ser llegida en els anys venidors per tots aquells que vulguin «fugir» de la societat mecanitzada a la qual estem irreversiblement abocats.

Com a escalencs d'avui, tenim l'oportunitat de recuperar Víctor Català, i convertir-la en l'arrel cultural on puguin emmirallar-se les futures generacions d'aquest poble.

Cal demostrar que l'Escala no sols és sinònim de turisme i anxoves...

P.J.

OTAN SÍ O NO

Suposo que quan surti l'Escalenc, ja serà passat el dia 12, sinó és així millor, però de totes maneres, crec oportú de fer unes reflexions.

El primer que se m'acut en llegir el text del decret que forma el cos de la pregunta del Referèndum, és que si votes sí, vol dir que estàs d'acord amb el que diu el govern, però si votes no, no votes contra l'OTAN sinó amb la manera de ser-hi que proposa el govern. Però el sí o el no, no vol dir sí o no rotund, clar, concret a l'OTAN. Per tant en cas de sortir sí, el govern continuarà amb la seva política i si surt no, pot ser que interpetin que el que volem és estar a l'OTAN totalment i amb armes nuclears incloses, i així ho facin.

És a dir la problemàtica de fons que és, militars, exèrcit, en definitiva OTAN sí o OTAN no, no es planteja per més que ens ho volguin fer creure a través d'una pregunta ambigua, per fer-nos anar a votar. I és normal que així sigui. Una persona qualsevol no vol la guerra ni les armes. Només volen la guerra els que dominen els països, i les armes per dominar-los.

Els exèrcits, sempre han manat i dominat la terra al llarg de la història, sense demanar el parer al poble. És doncs normal que no hagin deixat fer la pregunta així:

Vols continuar a l'OTAN, augmentar el pressupost de defensa i pagar en conseqüència més impostos, renovar l'exèrcit Espanyol de manera que si mai es torna a enfrontar el poble com al 36, torni a guanyar, potenciar la indústria bèl·lica, nuclear i d'alta tecnologia, fins arribar a estar tots mig robotitzats i ser totalment dependents de les inversions, decisions i investigacions que es facin fora de casa nostra.

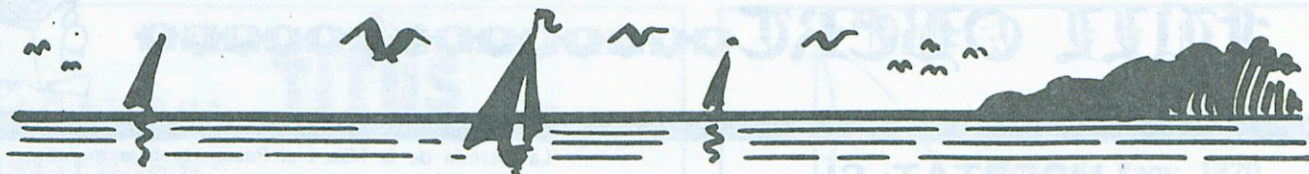
O Vols sortir de l'OTAN, anar reduint el pressupost de defensa dedicant-lo a l'ensenyament i cultura, acabar reduint a la mínima expressió l'Exèrcit professional, que el poble bé prou que sap defensar-se, potenciar les indústries que donin benestar social amb la màxima tecnologia que sapiguem i siguem capaços, que sense tanta sofisticació també es viu i no es depèn del capital estranger ni de les decisions de fora de casa nostra i crear una Federació de Nacions Ibèriques on la defensa d'una d'elles sigui assumida per tota la resta amb la il·lusió de crear i mantenir una societat lliure i no embrutida pels interessos dels exèrcits, l'alta tecnologia i les multinacionals?

He aquí la pregunta. Aquesta és la bona.

Però si mai cap governant tingués c... de dir això per la televisió i il·lusionar a tot un país, la CIA o la KGB, és igual, totes estan manades pels militars, el farien matar l'endemà d'un desgraciat atemptat, per això mana qui mana, ja saben a qui posen al davant.

Amb tot això se m'acut una altra reflexió, lligada amb la segona part de la pregunta, que jo proposava. Si l'OTAN és un organisme militar i els que hi entren són l'Exèrcit Espanyol i no el poble, què carai ens importa a nosaltres i molt menys els catalans?. Si l'Exèrcit Espanyol vol entrar a l'OTAN que hi entri, però als catalans que no ens en volguin responsabilitzar, menys tenint en compte que per culpa de l'exèrcit, Espanya no és una Federació de Nacions Ibèriques, i Catalunya una nació Independent Federada, i menys tenint en compte que quan més fort sigui l'exèrcit més llunyà el somni d'una Catalunya Independent. No entenc el catalanisme d'en Roca, Pujol, Obiols i Cia. als quals ja va bé estar a l'OTAN; deu ser que la pela és la pela.

BENJAMÍ BOFARULL i GALLOFRÉ

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

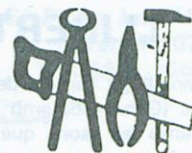
Carrer del Port, 28 - L'ESCALA - Tel. 77 10 23

Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
 Assessorament juridic-empresarial - Contabilitats
 Gestions de tota mena - Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS
 Agent Col·legiat d'Assegurances

FERRERIA

GUILLOT

PINTURES
 I
 JARDINERIA

C/ del Mar, 6
 Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

DISCOTECA

ACUÀRIUM

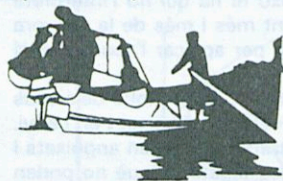
HOTEL - RESTAURANT

L'ESCALA

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
 especialitat en peixos i mariscs

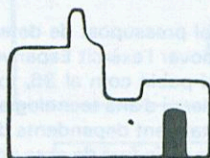
* *

HOSTAL MIRYAM **HOSTAL REINA**

Complete bathroom / Baño completo
 Salle de bains complete / Mit Baderaum
 Calefacció Central / Aire acondicionat
 Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
 Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
 Costa Brava (Girona)

RAFAEL MORENO I GARCIA

Compra de cases velles al casc urbà
 i de finques urbanas fora vila

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
 Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA S.A.

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGUANCES EN GENERAL
 GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
 L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

HISSANT LA PLOMA

L'EMISSARI SUBMARÍ

En aquests moments a l'Escala, s'estan realitzant, de cop, tot un seguit d'obres públiques que, en un el futur, incidiran d'un mode o altre en la nostra vida (circulació, sanejament, lleure, etc.). Per altra banda, algunes d'elles són d'una envergadura considerable (emissari submarí per exemple), i el que és més important, en la majoria dels casos intervenen en la seva financiació els diners de tots els contribuents. Per tot això, Mont-recova ha considerat important que tots els escalencs s'assabentin una mica més dels aspectes primordials d'aquestes obres (importància, finançament, característiques, etc.), i en conseqüència ha decidit dedicar una sèrie d'articles a analitzar punt per punt cadascun d'ells. El primer torn li toca a l'emissari submarí, una de les més actuals, car acaba de començar la seva realització, i també de les més controvertides.

¿Què és un emissari submarí?

Un emissari submarí no és més que una canalització submarina, que transporta les aigües brutes a una certa distància i profunditat per sota el mar, on finalment són deixades anar.

Ara bé, en el cas concret de l'Escala per exemple, es requereix que a més a més, tots els abocadors d'aigües que hi ha arreu del poble, convergeixin en un mateix punt, a partir del qual s'inicia el conducte submarí.

Importància:

L'emissari submarí té una gran importància per al poble, pel fet que el treurà d'un gran retard, en qüestions de sanejament, respecte dels altres pobles de la Costa Brava.

Cal tenir en compte, a més a més, que és l'obra de més envergadura de totes les que s'han fet per l'estil (és a dir, sense depuradora), a tota la Costa Brava.

Història:

El projecte i intenció de fer l'obra ja venien dels anys setanta (existeix un primer projecte de l'any 1971), però pel seu cost no es va poder portar a terme. Però com que aquest any 1986, les competències de l'Estat en matèria d'aigües passen a la Generalitat, el MOPU decideix liquidar tots els projectes que havia començat. Posa les obres a concurs, i d'entre 45 solucions diferents aportades, es queda amb la de l'empresa Dragados y Construcciones, la qual es compromet a fer les obres en un any a partir del passat gener, i a causar el mínim de molèsties possible durant la temporada turística.

Finançament:

El pressupost de l'obra és de 171 milions de ptes., dels quals, un 50% corren a càrrec de l'Estat, i l'altre 50%, a mitges entre el Consorci de la Costa Brava (organisme que aplega tots els pobles de la costa, i que s'ocupa exclusivament de temes de sanejament) i l'Ajuntament. Aquesta segona part de pressupost es cobrirà mitjançant un préstec demanat pel Consorci, i del qual la part que pertoca a l'Escala, l'Ajuntament la pagarà mitjançant la recaptació d'un impost de la Generalitat sobre sanejament amb un conveni establert per totes les parts.

Detalls constructius:

L'obra consta de 3 parts ben determinades:

—Una primera que consisteix en la construcció d'una estació de bombeig a la Punta, que permetrà de transportar les aigües d'aquest abocador fins a la Clota, i en la d'una planta de pretractament a la Clota, que farà una depuració primària de les aigües, abans no siguin transportades a sota aigua.

—La segona consisteix en la canalització que portarà les aigües des de la Punta fins a la Clota, tot passant per Port d'en Perris, Passeig de Lluís Albert, Passeig Marítim, Avinguda de Montgó, carrer Sibil·la de Fortià, carrer Romeu de Corbera, Club Nàutic i fins al moll. A més cal afegir-hi el conducte que en un futur portarà les aigües de Montgó, previ bombeig, fins al moll, passant per l'avinguda de Montgó, fins a trobar-se amb el conducte que ve de la Punta.

—I una tercera part, que és l'emissari submarí pròpiament dit, i que condueix les aigües des de la Planta de pretractament del moll, fins a 1.500 m. mar endins, i a una profunditat de 30 m., mitjançant una canalització submarina, que anirà recoberta de formigó i ferralla. Aquesta darrera part és la més complexa de tot el projecte, car fins i tot hauran d'actuar submarinistes en la seva realització.

¿Per què no una depuradora?

Segons l'Ajuntament, perquè:

—En primer lloc, el cost d'una depuradora és molt més elevat que el de l'emissari, el seu preu oscil·la entre 300 i 400 milions.

—En aquest moment precis, l'Ajuntament no té prou terrenys disponibles per a emplaçar-la (es necessita un mínim de 10.000 m²).

—Construir un emissari no significa retrocedir en la construcció d'una depuradora, ja que la canalització que es farà servir igualment per si algun dia es construeix la depuradora, i l'emissari pot actuar conjuntament amb aquesta (en cas d'avaria per exemple).

I la gent, ¿què hi diu?

La gent està principalment preocupada per dos punts:

—Perquè l'abast de les obres pot afectar en molt la temporada turística, tot i el que diu l'empresa constructora (encara està pre-

sent el passat mes de juliol i l'Avinguda de Girona).

—L'eficàcia d'aquest tipus de construcció, ja que la gent pensa que la tramuntana farà tornar la brutícia altre cop a la costa, i han corregut rumors que a Roses la cosa no havia funcionat del tot bé.

MONT-RECOVA

SASTRERIA

Vilabrú

VIDA ESCALENCA

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

LA FIRA

L'Escaló, ja fa anys, tenia, entre altres festes i festetes, la seva fira. **Es celebrava el 25 de març.**

És una tradició perduda i que molt difícilment es recuperarà.

No obstant això, qui no segueix d'aprop la vida de la nostra vila i arribi a les seves mans el «**Calendari del pagès**» i el «**Calendari de l'ermità**», veritables reliquiàries tradicionals, creurà que a l'Escaló encara es celebra la fira, ja que dites històriques publicacions anuals encara mantenen la fira de l'Escaló en la relació de les que actualment tenen lloc arreu de Catalunya.

No tenim dades de quan va començar ni de quan va acabar, però sí podem dir que **els primers anys de la dècada del 1920 encara se celebrava**, però ja feia «malves». Un any es feien esforços per a reanimar-la, però al següent la cosa ja tornava anar de tamborelles, i així s'anava passant fins que desaparegué del tot.

Llegim a la revista «**Costa Brava**» el següent:

«És verament llastimós que es deixi morir, amb aquesta lenta agonia, la nostra fira, quan precisament totes les viles i pobles de l'encontrada procuren, per tots els mitjans possibles, donar a les seves fires un relleu extraordinari!»

El lament llançat per la revista sembla que donà bon resultat, ja que unes setmanes després escrivien:

«Animada resultà aquesta any la nostra fira anual. Les cobles «Els Montgrins» i la «Principal de la vila» feren els honors de la festa, executant a la tarda uns escollits programes de sardanes. Els balls que a la tarda i nit es celebraren en els salons J. Sureda i M. Donjó es veieren molt concorreguts, car la gentada que acudí aquest any a la fira, fou, principalment, d'element jove, molt nombrosa.»

L'any següent, el 1921, ja no deien el mateix i es posaven en evidència els alts i baixos de la fira dels quals abans us parlava:

«S'ha celebrat enguany la fira, de la qual si no fos per a remarcar-ne llur estat agonitzant, no en parlariem tan solament. La Fira es perd, i o anem tots els esforços per reorganitzar-la, donant-li vida, o serà qüestió d'adreçar un missatge, a qui sigui, demanant que l'esborrin del calendari, evitant així el ridícul en què es cau, amb la celebració tan raquítica que d'uns quants anys ençà es ve fent a la nostra vila.»

No s'uniren tots els esforços, tal com proposaven i s'adoptà la segona opció, és a dir, esborrar-la del calendari, cosa que degué succeir poc temps després.

La Fira, pròpiament dita, tenia lloc a la **plaça del mercat**, abans **plaça del sòl d'en Saguer**. En aquella època encara no s'anomenava **plaça Víctor Català**. La plaça que en aquells moments tenia dedicada l'escriptora era la de les voltes, avui sense nom i constituïda per la confluència dels carrers Gràcia, Pintor Joan Massanet i carrer Enric Serra.

Sobre el tros empedrat de la plaça que, més o menys, ocupava la meitat del que és ara, des d'on hi ha la **Caixa d'Estalvis Provincial fins al carrer Pintor Joan Massanet, abans carrer de l'Hospital**, s'hi posaven les parades de venda que, majoritàriament, era de gra, verdures, una mica d'aviram, i algun ruc o matxo, alguns porcs i pareu de comptar.

Un representant de l'Ajuntament, que solia ésser l'algutzir o un «sereno», hi anava abans de començar la venda a mesurar-los el gra i els aplicava la quota que havien de pagar.

Igualment ho feia en el mercat dels diumenges, en el qual normalment es venien cereals, els quals avui dia ja no s'hi troben.

Portava una grossa estora i l'estenia a la plaça, perquè no es perdés ni un gra. Dels que s'escampaven fora de l'estora, sempre n'hi havia un grapatet per a les gallines de l'algutzir. Aquella bona gent era de bon conformar.

A la part més alta de la plaça, que era de terra, hi havia alguna parada de joguines, no moltes. Sobretot es venien nines, les anomenades «pepes de deu», el que no vol dir que no n'hi haguessin de molt boniques i cares, fins i tot n'hi havia de deu pessetes, una fortuna en aquella època. Però d'aquestes se'n venien ben poques.

Es féu molt famós un **fireaire jove i força guapot de Palafrugell** que les noïetes d'aquell temps trobaven molt atractiu. Hi venia cada any. L'anomenaven en **Pepitu de la Fira**.

Fins i tot, algun any hi havia arribat a haver-hi **els cavallets**, però aquell temps, és clar, no eren mecànics, sinó que donaven voltes per tracció manual. Era molta la mainada que s'oferia per a posar-se tota

els cavallets, disposats a fer-los girar. Gràcies a llur esforç, es guanyaven uns quants viatges de franc.

Cal dir que **La Fira de l'Escaló**, segons em conta la gent gran, era molt petita en comparació a d'altres veïnes que hi havia i que encara ara es mantenen, com per exemple **la de Torroella de Montgrí, per Sant Andreu**.

Es comprèn que fos així perquè fires del mateix tipus que la de l'Escaló tenien el seu màxim exponent en poblacions eminentment agrícoles i ramaderes de Catalunya.

La nostra vila, a més d'ésser, en aquella època, una població petita i amb molt pocs habitants, era i és encara més marinera que ramadera. Tant és així que ja és ben inusual que arribés, fins i tot, a haver tingut una fira.

Malgrat aquesta aparent poca transcendència de La Fira, no per això deixava de venir-hi molta gent de tota la rodalia. A peu, en bicicleta i en tartanes, els forasters arribaven de tots els pobles veïns, donant una gran animació a la població.

Un dels atractius que més cridava l'atenció als pagesos forasters era el de poder fer una passejada en barca. Després d'haver fet un bon esmorzar de ganivet i forquilla a **Can Tomàs Arnat o a la fonda de Cal Gambo o de Can Tetes**, i d'haver donat una volta per La Fira, s'atançaven fins a la platja on sempre hi trobaven algun pescador disposat a guanyar-se alguns diners a costa de la bona carterà dels terrassans.

En el bot que ja tenien a punt, embarcaven els pagesos de terres endins i, tot remant, els feien fer una passejada que no passava del «Cargol».

Tot i que es tractava d'un trajecte curtet, els pescadors escalencs que per bromistes ningú no els guanyava, tenien temps suficient de poder gastar alguna broma a llurs passatgers dient-los, per exemple, que destaparien el dull i que el bot s'ompliria d'aigua i que el que no sabés nedar es negaria.

De la por i l'angoixa es passava a la rialles, en trepitjar de nou terra ferma. Aquí sí que s'hi veien valents. És clar que de basses estaven acostumats a veure'n en llur poble o rodalies, però de grosses com aquella no es veien cada dia.

A més de La Fira en ella mateixa, es celebraven sardanes al migdia i, a primera hora de la tarda, al saló de **Can Rafel Sureda**, es feia un ball molt animat que, més aviat, era pensat per als forasters, i que ja s'anomenava el «**ball dels pagesos**».

Sortint del mateix, es tornaven a tocar sardanes, normalment a la platja, santuari escalenc de la sardana, i a la nit acabava la festa amb un animadíssim i molt concorregut ball al qual únicament hi solia anar la gent del poble, donat que els forasters ja se n'havien anat a llurs poblacions: Recordem que els mitjans emprats per a efectuar els desplaçaments eren lentíssims i, per aquest motiu, era precís marxar aviat.

Enraonant de la Nostra Fira amb en **Marcel Vilabré** (e.p.r.), em deia no fa molt que era coneguda, una mica despectivament, per **La Fira del Bròquil**. Potser era degut a la poca importància ramadera de la mateixa i, en canvi, a l'abundància de les verdures que es venien, en particular el bròquil.

En **Joan Callol i Colomer**, en preguntar-li –en una de les xerrades que fa un parell d'anys vaig tenir amb ell– si recordava la Fira de l'Escaló, aixecà el to de veu i, tot emocionat, em digué:

«Ja ho crec que me'n recordo. Precisament, un 25 de març, em trobava fent el soldat a Valladolid, i a uns companys meus de la caserna els vaig dir: avui em fumaré un cigar perquè és la fira del meu poble. Aquell dia m'hauria agradat trobar-me a l'Escaló perquè per la Fira es feia molta festa i era una diada molt divertida.»

Parlant, fa un temps, amb el **Doctor Diego Masferrer**, persona de memòria fabulosa i coneixedora com la que més, de fets i anècdotes de l'Escaló, població que com bon escalenc estima molt, em deia que a l'Escaló, fa molts anys, hi havia hagut, abans que la Fira de la qual parlem, una altra anomenada la **Fira del Coral**, on s'hi comprava i s'hi venia el ric producte del mar.

No li consta el lloc on es feia, però segurament devia ésser en un indret cèntric de la població i, possiblement, a prop de la platja. No es devia fer a la plaça del sòl d'en Saguer, ja que a l'època era una muntanyeta, un turonet que encara no s'havia aplanat.

Aquesta **Fira del Coral** sí que tenia molta raó d'ésser a l'Escaló

pels molts escalencs que es dedicaven a la recollecció del coral a les costes del Nord d'Àfrica i a les de França i Itàlia, i a les espanyoles.

Els coralers escalencs marxaven de l'Escala i no hi tornaven fins molts mesos després. A la Fira del Coral venien marxants d'arreu d'Espanya, i també francesos i italians.

Del món dels coralaires escalencs en parlarem en una altra

ocasió quan disposem de més dades sobre el tema.

Avui, de moment, quedem-nos amb aquella fira de rucs, cereals, gallines i bròquil, que fa uns anys es celebrava a la nostra vila, enmig, d'una animació i concurrència, el 25 de març de cada any, entre aires de fred i primavera.

RICARD GUANTER

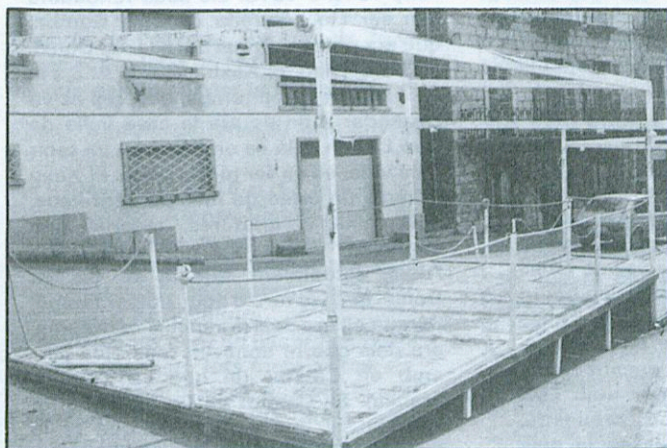
La fotografia ens mostra el dia de La Fira de l'Escala, que tenia lloc el dia 25 de març de cada any.

D'espai n'hi ha més que suficient. La gent s'hi passeja pausadament i sense empentes. Potser era l'hora que els pagesos esmorzaven o feien la passejada per mar. Observem també la tranquil·litat del gos, a la nostra dreta, que sembla «passar» de la fira.

En primer terme, veiem que la part baixa de la plaça era empedrada. A l'esquerra, el primer pou públic que hi existí. Al fons, a la part més alta, el gros «bolet» dels cavallets —on hi ha ara la pèrgola— i al costat, les contades parades, que pel que es veu, són les que tenien més acceptació, sobretot de dones i mainada. Sens dubte, allà s'hi trobava, entre d'altres en «Pepitu de la Fira».

de més i de menys..

Aquest entarimat buit i solitari des de l'estiu, que hipoteca bon espai públic inútilment, ¿retribueix a l'erari públic els cànonns estipulats per a tenir el dret a gaudir del lloc que ocupa durant tot l'any? Si és així trobem insòlit la seva no explotació. Si no és així ¿Per què aquest privilegi?

Aquesta secció, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'acceptació, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

Des de fa una temporada —excessivament llarga segons alguns— dona la impressió que domina una certa apatia en bona part dels membres del nostre consistori. Aparentment, l'empenta renovadora que semblava movilitzar el grup de gent jove que es va fer càrrec de l'administració del nostre poble, s'ha anat diluint en una rutina monòtonament inoperant.

Serà degut als desenganys i decepcions que van inherents als càrrecs públics? això ja ho sap, qui voluntàriament hi accedeix. Serà, com males llengües diuen, que una vegada aconseguits determinats objectius personals consideren la seva feina acabada?. No volem creure-ho, ja que estem segurs de la seva honestetat. Serà que...?

Siguin les que siguin les raons, demanem des d'aquí, en bé de l'Escala, que es modifiqui aquesta imatge negativa, es correspongui o no amb la realitat objectiva.

Si el «passotisme» és dolent a nivell personal, a nivells públics pot arribar a ser nefast. I, en tot cas, és intolerable.

Amb veritable satisfacció remarquem els treballs que s'estan realitzant de replantació d'arbres que, sopehem, formen part d'una planificació de zones verdes que, evidentment, era d'una urgència aclaparadora per a la nostra vila.

Així mateix hem constatat que, tal com demanavem en aquestes pàgines, s'ha procedit finalment a l'adecentament de les voreres de davant l'Ajuntament nou. ¿Estem enfront d'un revifament del consistori que, aparentment, estava últimament donant la desoladora imatge d'una inoperància exasperant?. Esperem-ho.

La remodelació de l'avinguda de Girona està agafant uns caires clarament positius. Malgrat la lentitud exasperant de les obres, l'expectativa —amb la plantació d'arbres i l'amplada de les voreres— del resultat final és clarament favorable, sempre que es tingui cura dels darrers detalls i no es deixi la cosa mig empananada com en altres llocs de la vila. Confiam, també, que s'aprofiti la circumstància per a acondicionar i millorar diferents aspectes de l'espai que envolta l'avinguda i que des d'aquí hem evidenciat reiteradament: valguin com a petita mostra el desgavell del cartellam publicitari de la cruïlla amb l'avinguda dels Riells, model de mal gust i descontrol públic, i l'urgència en ordenar correcta i definitivament l'encreuament de vials en la plaça de les escoles.

En Remigi FLAQUÉ i BESA segueix la centúria, té una memòria privilegiada. Amb una xerrada amena, intercalada de cançons populars, ens ha fet viure el que era el lleure escalenc a principis de segle.

L'Escalenc.— Qui eren els vostres pares?

Remigi Flaqué.— La mare era filla de Roses, el pare d'aquí. Es van casar l'any 1897. Al meu pare, en Pepito Tià li va regalar uns pantalons per casar-se, perquè fes més goig, ja que no en tenia ni cinc... Van viure un temps a Barcelona, on va nèixer la meua germana i van venir cap aquí molt aviat, no tenien res, ni taula... després vaig venir jo, era l'any 1900.

L'Esc.— Pel que ens han dit vós heu estat una persona inquieta, al llarg de la vostra vida heu participat en activitats?

R.F.— Havia jugat a futbol, anava a l'Orfeó i també vaig participar en la vida dels Ateneus.

L'Esc.— Ereu amic d'en Pepito Figueras?

R.F.— Noi! érem íntims amics. Vàrem fer moltes regates, de les que es feien amb embarcacions construïdes aquí, i algunes vegades vam guanyar el primer premi. Eren regates a vela, hi participavem quasi cada any: en Colomeda, que ja és mort, en Juà, el Curro, nosaltres... Per la Festa Major fèiem la regata que diríem portava el «sello», però quan parlo de les regates parlo d'una època que en fèiem cada dia de festa. Mireu si és així, que una vegada vam sortir tres bots per veure qui arribaria primer a l'Illa Mateua; sortir aquell dia era un disbarat, feia un llamp de vent ponent, una ponentada...! Tot i això, hi vam participar nosaltres (en Pepito Figueras, l'Antonio i Jo mateix), un contramestre que hi havia, em sembla que es deia Peralta, i en Francisco Solés —en Mansó—; amb en Josep M^o Solés (el pare de la Neus Solés), vam sortir d'aquí, de la platja, i en Peralta ja va volcar a la Punta; en Solés va entrar a la Clota, i nosaltres vam arribar a l'Illa Mateua...

L'Esc.— En Pepito Figueras havia estat un home més aviat públic, havia estat alcalde, i Vós, vau formar part alguna vegada de l'Ajuntament?

R.F.— No, jo no vaig formar mai part de l'Ajuntament. Però el que sí us puc dir és que l'Ajuntament d'en Pepito Figueras és el més bo que hi ha hagut en tota la vida. Va ser la glòria dels ajuntaments de l'Escala, tant és així que tots tenien el seu càrrec i el complien al peu de la lletra. En Marcel Vilabrú, per exemple, s'aixecava cada dia de bon matí, es passejava per tots els carrers del poble per veure on hi havia algun defecte de l'aigua... I si algun d'ells havia de sortir a fora per alguna feina, només tenien cinc pessetes de dieta, si en gastaven més s'ho pagaven de la butxaca.

L'Esc.— Aquesta vostra inquietud per llegir... de què us va venir, de l'escola, de la família...?

R.F.— Mireu, jo, quan vaig sortir del parvulari de la Maria Ribas, vaig anar a estudi amb el Sr. Alsina fins als 7 o 8 anys. Llavors vaig anar dos anys amb el Sr. Pepet, i a 11 anys ja anava en mar.

I a l'Ateneu vaig anar agafant llibres, fullejant... i et cultives una miqueta, no és que jo digui que sigui cultivat, però mireu a l'hora d'aprendre ja anava en mar... La vida era molt diferent d'ara, a casa no tenien pas res, havia d'ajudar... Nosaltres anàvem a arrendament, la mare guanyava quinze cèntims l'hora anant a apadessar, el pare anava en mar, com ens havíem de defensar? I l'any 1909, amb tot això que us dic, sense cap cèntim, vam fer aquesta casa. En Genís ens va fiar el ferro, ja que era serraller; en Benet Suñé va fer de paleta, també fiat. Cap a l'any 1915, el segon de la primera guerra europea, jo anava en mar amb l'hereu Calons, que estava de sort en la feina. Agafàvem sardina i amb el que jo vaig guanyar aquell any vam anar acabant de pagar el que devíem.

L'Esc.— Què feia abans la gent en el temps de lleure?

R.F.— Abans de l'«Ateneu d'Art i Cultura» hi havia esbarjos, diversions, coros, la Lliga contra el Joc, la coral, que tenia el local a la premsa de Can Salvat. I més enllà, cap els anys 6 al 8 hi havia hagut tres orquestres a l'Escala, una d'elles tenia per director a un tal Dalmau, potser sóc l'únic que encara me'n recordo, que es va ajuntar amb l'avi Xaxu i van fer una sola orquestra. L'orquestra de l'Avi Xaxu era la més popular, la dels que portaven gabardina: els pescadors; feia el ball a la Sala de la Viuda; hi havia també la d'en Ramon Tasis, que tocava a la sala «Les Delícies», a Can Pepet Sureda. Recordo que al sostre de la sala «Les Delícies» hi havia pintures de dones despullades, artísticament, és clar. Quan van entrar els nacionals, sigui pel que sigui, les van vestir per en Pere Sala, que sabia dibuixar.

Quan hi havia festes tradicionals l'Avi Xaxu feia una estudiantina, amb els homes grans. Recordo que un any se'n van fer dues, la dels grans i la dels petits.

Les estudiantines eren com el que ara en diem una «tuna», i es creaven per carnaval, per pasqua, per les festes...

Es cantaven coses com aquesta: «Pasqua ja n'és arribada, amb els seus camps plens de flors, l'espiga ja n'és granada, ja cobreixen nostres cors».

L'Esc.— Què era la Lliga contra el Joc?

R.F.— Era una cosa molt singular. El curiós del cas és que tots els que n'eren

membres eren els joves més jugadors de l'Escala. Cantaven aquesta cançó:

«Som els joves de la lliga que una americana en cantem dirigint-nos a les noies del nostre poble escalenc. Vosaltres pares i mares, ens podeu ben escoltar, que el jove que no juga és de gran formalitat. Si teniu una noieta bona per poder casar a un jove de la lliga ja li podeu ben donar...»

L'Esc.— Què era i com era l'Ateneu?

R.F.— L'Ateneu d'Art i Cultura, va fundar-se allà al carrer de Gràcia, a l'edifici on hi havia hagut correus. Era una casa de les més boniques que hi havia en aquell moment a l'Escala. Era l'any 1912 o 1913. Els seus fundadors van ser Lluís Sureda de Cala Gamba, que era poeta, l'Àngel Sureda, en Donjó, en Pere Tano, el Xaxu i altres. Allà s'hi va estar molt poc temps, després es va traslladar a on és ara la casa vella de Can Llonch, allà és on l'Ateneu va tenir més vida, es va fer molta feina. El Xaxu hi tenia un orfeó de més de cent veus, nois, noies i criatures; recordo que cantàvem una cançó que potser sóc l'únic, actualment, que la sé. Bé, en Donjó, que viu fora d'aquí, potser també, perquè ell era dels principals factòtums, era dels que hi donaven més vida junt amb en Calafat (el que va morir a França). En Calafat va fer l'opereta de «l'Estrafet», que es pot dir que té la mateixa temàtica que «La filla del mar». La cançó abans esmentada amb la qual va debutar l'orfeó cap a l'any 15 ó 16, és aquesta:

*«Jo quan era petiteta
en plorava de tristor
la meua mare, pobreta,
m'en cantava una cançó.
Cançons belles m'en cantava
i les cantava per mí,
quan al breçol em posava
procurant fer-me dormir.
A l'hivern a les vesprades
anava l'àvia filant,
m'en cantava una rondalla
d'una bruixa i un gegant.
Més ja no fila ara l'àvia,
ja no sento el breçolar,
la mare tampoc no canta
i ven lluny m'en vull anar.
Vaig a dalt de la muntanya
a sentir cantar els ocells
i em tornarà l'alegria
i jo cantaré per ells.»*

El solo el feia la «Birusqueta», que es va casar amb el «Bolet» i se'n va anar a viure a Sant Feliu. I tot l'orfeó feia:

L'Esc.- Què s'hi feia més a l'Ateneu?

R.F.- El germà d'en Calafat, que es deia Xicu, feia de mestre a la mainada. El Xaxu, ensenyava música. Hi havia una biblioteca, amb obres bones... Teníem el Diccionari Salvat, L'Home i la Terra, etc... També jugàvem a futbol, amb l'avi Papat, l'Oriol gran, el Curro, en Jaume Patet, en Carrascal (el pare de l'home de la Reca), en Martin Rauret (el que va ser secretari d'en Companys) i altres... jugàvem en el mateix lloc que hi ha el futbol actualment, era l'any 16 o 17.

(Ens ensenya una fotografia on hi han aquests jugadors i diu: Mireu, aquest nen tant petit és en Pere Panxo, era la mascota, aguantava la pilota, mireu els anys que pot fer que es va tirar aquesta fotografia!).

Abans de fundar-se el segon Ateneu, vam fer «Maruxa», en Pere Tano va ser el director, i tots els que hi sortien eren del poble, en Joanet Calafat, en Pepito Figueras i molts altres..., va ser molt bonic!...

L'Ateneu d'Art i Cultura anava molt bé, però en venir el «Barberillo», en Puig, va portar aquí un erol de idees noves que ens van agafar a la joventut més moguda, allò de la llibertat, l'amor lliure, etc... Era anarquista molt cultivat, (La seva dona era parenta d'en Salvador Seguí, el Noi del Sucre, un gran sindicalista). La idea anarquista és molt bonica però...

El Barberillo tenia una biblioteca molt completa. En sabia molt de parlar, però a la taula i al cafè, no en mitings. Potser la cosa ja havia de canviar, no ho sé... Després de l'Ateneu, allà mateix, hi va haver el Sindicat de la CNT, que va ser els que es van quedar la Biblioteca.

L'Esc.- L'edició de l'Ateneu quin any va ser, més o menys?

R.F.- Devia ser el 16 o 17 que es va formar un nou Ateneu Víctor Català, on no hi havia pas ningú que fos anarquista, ja que estava format per gent més aviat moderada; aquests eren disidents del d'Art i Cultura.

Hi havia doncs gent de gabardina i gent d'americana, però tots érem amics. L'Ateneu Víctor Català, que era al port d'en Perris, va fer també molta feina. Després hi va haver altres escissions i es va crear «La Tomatera». Els catòlics en

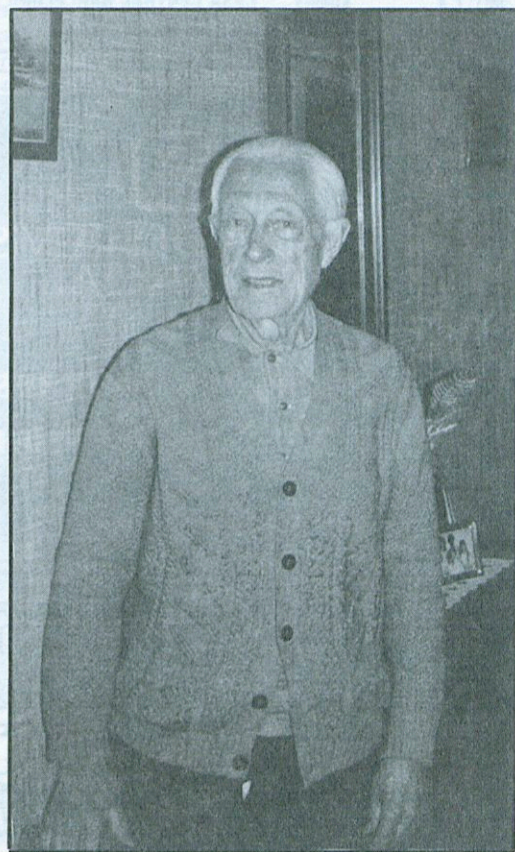

tenien un altre que en deien «La Cargolera», que també anava molt bé. «La Tomatera» el primer local que va tenir, va ser al carrer Major, on hi ha ara un local de travesses, i després a la plaça del sòl d'en Saguer, a un local que penso que era de Cal Gambo. Llavors a l'Escala hi havia vitalitat.

L'Esc.- Es celebraven moltes festes aquí a l'Escala?

R.F.- Totes les tradicions es seguien. Per Sant Pere, a vegades la festa era més bona que per la festa Major. Com us he dit abans, eren moments de gran vitalitat.

La societat de Pekin es va fer com a conseqüència de que les dues sales de ball que hi havia, Can Rafelito i Can Pepet Sureda es van unir i ens volien fer el ball un diumenge en un lloc i l'altre diumenge a l'altre, i ens van augmentar el preu, dient que era per la llum. Jo no hi estava gaire ficat. Al jovent no els hi anava bé que haguessin de pagar la sala i encara anar d'un lloc a l'altre. I d'aquí

va venir la decisió. Es va crear la societat de Pekin. Va ser un moviment de poble. Sobretot les dones s'ho van agafar molt a la punta. L'edifici que es va comprar es va tirar a terra i se'n va fer un nou. Per tal de poder fer el teulat i acabar les obres de Pekin hi havia molts donatius, en treball o en pessetes. Durant la guerra civil hi van tirar dues bombes que van destruir el cafè, però no la sala. En venir els nacionals, com que les màquines funcionaven, Mn. Salvador va continuar fent-hi cine, cobrava una quota... fins que les màquines van deixar de funcionar i... es va acabar tot.

**ANXOVES
DE
L'ESCALA**
MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANCU
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**

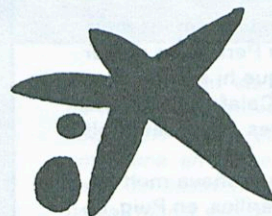
Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA

més de 90 oficines a Espanya

CAIXA DE PENSIONS

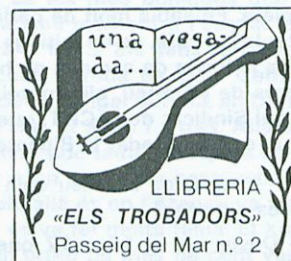
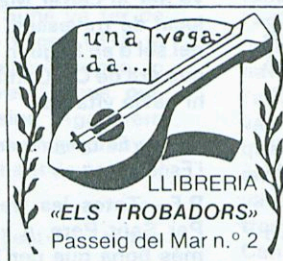
"la Caixa"

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA

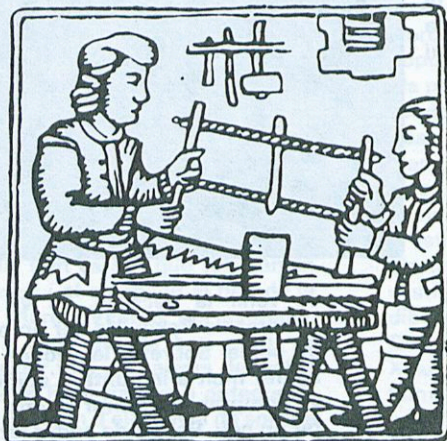

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECCIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

COMENÇAREN LES OBRES DE SANEJAMENT

El propassat dia 20 de febrer es donà inici a les obres de sanejament i millora de la xarxa local, projecte que es troba inclòs en el pla de sanejament de la Costa Brava, Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental i el Ministeri d'Obres Públiques.

Aquestes obres, que s'han iniciat en el Passeig Marítim i seguiran en direcció a Riells, tenen previst un pressupost de cent milions de pessetes i una durada aproximada d'un any.

EL TALLER OCUPACIONAL DE JARDINERIA, EN MARXA

Tal com informàvem en el Noticiari Local de desembre-85, el projecte del taller ocupacional de jardineria, proposat per l'Àrea de Serveis Socials i aprovat en el Ple Municipal del 26 de novembre, ja està en marxa com s'ha tingut ocasió de comprovar al carrer.

Les classes varen començar a mitjans de febrer amb catorze joves apuntats, dividits en dos grups: un primer, de catorze a setze anys, sense contracte de treball per raó de l'edat, però la seva feina es veurà recompensada en base a unes puntuacions que els permetran obtenir diferents objectes o articles per al seu us personal; l'altre grup està integrat per joves majors d'edat que percebran una remuneració en base a un contracte de pràctiques en formació. El projecte és finançat per l'acord entre l'INEM i les corporacions locals.

Els treballs pràctics es porten a terme en les zones verdes de l'Escala i fins ara corrien a càrrec de la brigada municipal, que no és pas especialitzada en jardineria.

Les classes teòriques es porten a terme en els edificis de les escoles, tot i la deficiència d'aules que pateix la vila, tant per a l'escola d'E.G.B. com per a la Formació Professional.

LA DIFERÈNCIA D'AULES A LES ESCOLES

Ja en el darrer Noticiari Local, i dins les «Notícies del Col·legi Públic Empúries», entre d'altres, es parlava d'un canvi degut al problema de la manca d'aules, que afecta especialment a l'ensenyament mitjà.

Per tal motiu, el Consistori Municipal s'ha plantejat sol·licitar poder entrar a formar part del conveni entre la Generalitat i la Diputació per tal de trobar una solució al problema escolar.

Es tracta d'una necessitat provada i és evident que cal procedir a l'arrenjament d'aquestes diferències i, concretament, en la programació d'obres dels Serveis Territorials d'ensenyament ja s'havia contemplat la possible creació d'un nou centre d'E.G.B., cosa que de moment no ha estat realitat. Quan tingueren lloc aquestes valoracions, la Cap de Serveis, la Sra. Irene Rigau, afirmava que «la vam puntuar des de Girona com una de les més urgents, però en el conjunt de tot Catalunya no tingué prou puntuació».

NOTABLE I VALUOSA RESTAURACIÓ

El propassat 10 de febrer es començaren les obres de restauració de la Capella del Santíssim del nostre temple parroquial. Amb aquestes obres, d'un pressupost global d'uns tres milions de pessetes, es pretén convertir la capella del costat dret de l'Altar Major en un lloc de pregària individual i de recolliment, i en la qual s'hi podran celebrar la missa dels dies feiners i els actes litúrgics d'assistència reduïda.

Es té la intenció de poder-la inaugurar el proper dijous Sant i la capella gaudirà de decoracions marines com l'altar en forma de barca, un Coral del Pacífic que es col·locarà en una de les parets laterals, i a la superfície, la «Rosa dels Vents», que té forma d'estrella.

Com a curiositat, podem també significar que amb motiu d'aquests treballs, s'ha descobert una escala de pedra en forma de cargol, que estava amagada per un envà, i similar a una altra que es troba entre la sagristia i l'Altar Major.

UNA FESTA QUE ES CONSOLIDA

Per quart any consecutiu, s'està preparant la celebració conjunta de l'aniversari dels 50 o 25 anys dels matrimonis que enguany el commemoren.

Per tal motiu, el propassat 27 de febrer tingué lloc una primera trobada a la qual hi assistiren unes nou o deu parelles a fi de mantenir un primer contacte, a l'espera d'una propera reunió en la qual es concretarà el dia de la celebració i es començaran a ultimar els detalls de la festa, de la qual en seguirem informant i que desitgem que tingui el mateix o més èxit que els anys precedents.

TEODOR GALLEGO LÓPEZ, NOU CAP DE LA POLICIA MUNICIPAL

Si en el Noticiari de gener fèiem referència al relleu de sergent a la Policia Municipal i parlàvem del sergent sortint, Gilbert Benet Algraín, en aquesta ocasió ampliarem el tema, tot referint-nos al nou sergent de la Policia Municipal de l'Escala, el senyor Teodor Gallego López, que exerceix en aquest càrrec des del primer de febrer.

Guanyà la plaça en les proves d'aptitud que tingueren lloc el dia 10 de gener i en les quals hi prengué part també el caporal Sr. Joaquim Marca.

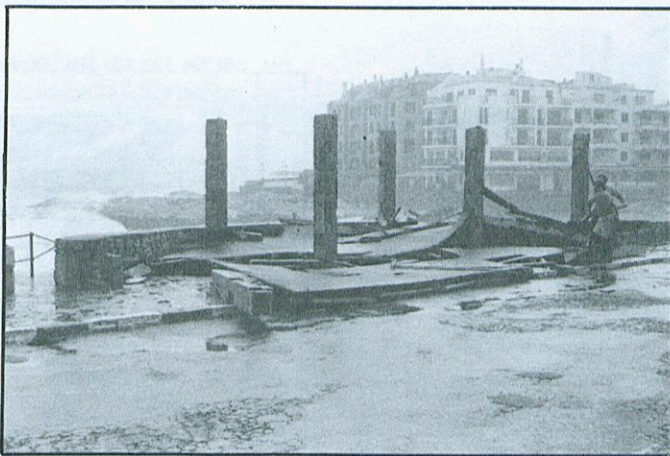
Teodor Gallego nasqué a Sevilla el 5 de febrer de 1949 i l'any 1958, quan només tenia 10 anys, ja vingué a terres gironines. És casat i pare de dos fills, i el seu pare es retirà de la vida professional, essent subtinent de la Guàrdia Civil.

L'any 1977 ingressà a la Policia Municipal de Girona, i sis anys més tard, passà a la de Salt, quan aquest municipi es segregà de Girona. Hi entrà com a caporal habilitat, i l'any següent guanyà la plaça en propietat, en la qual hi ha exercit fins el 1er de febrer d'enguany.

Parla i escriu correctament el català i la seva intenció és, per quan disposi de temps, reemprendre els estudis de Graduat Social que ja té començats.

Compta actualment amb catorze policies municipals a les seves ordres i considera que en farien falta una dotzena més, a fi que la Policia Municipal pogués desenvolupar amb més èxit la tasca encomanada, en bé de la població de l'Escala i els habitants, atesos els 91 Quilòmetres de carrers i els 10.200 habitacles que pertanyen al nostre terme municipal.

Pel seu bon historial, preparació i predisposició que en tot moment se li veu, cal pensar, com tota la vila espera i desitja, que el comandament de la Policia Municipal de l'Escala està en bones mans.

QUIN TEMPORAL!!

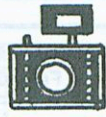
Si el mes passat informàvem que el gener s'acomiadà amb tempesta, en el present mes hauríem de dir gairebé el mateix del febrer, que ho feia amb una freda tramuntana i una intensa pluja, temporal que seguí el primer dia de març en un cap de setmana d'allò més intempestiu.

Les grosses esbotzades picaven una i altra vegada amb tota la seva força contra les roques del mar, formant altes muntanyes d'escuma blanca que, tot i el risc de prendre una bona remullada, eren admirades per molta gent. Per alguns indrets de la població, com La Punta, la Timpa, el Port d'en Perris, el Passeig Lluís Albert i el Passeig Marítim, no es podia passar.

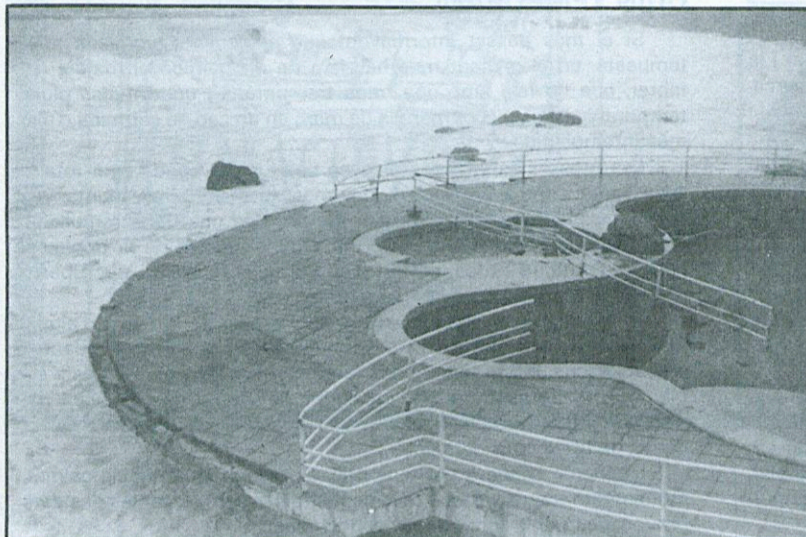
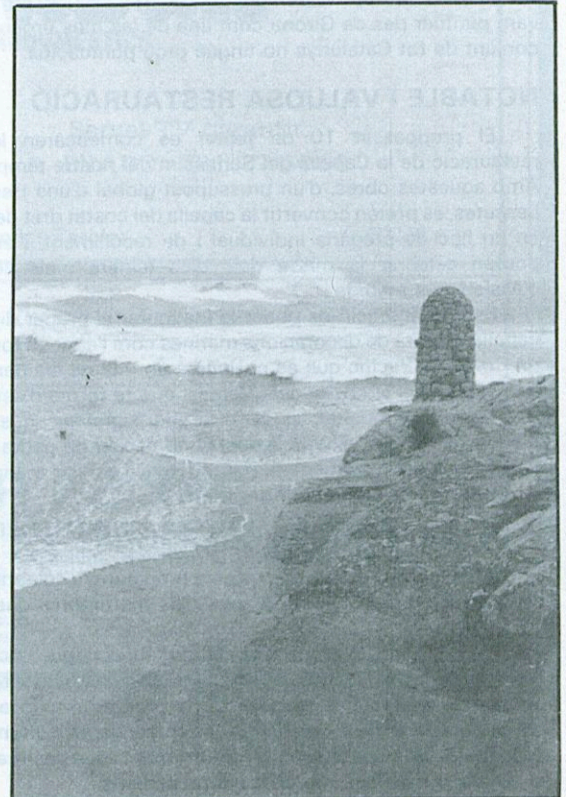
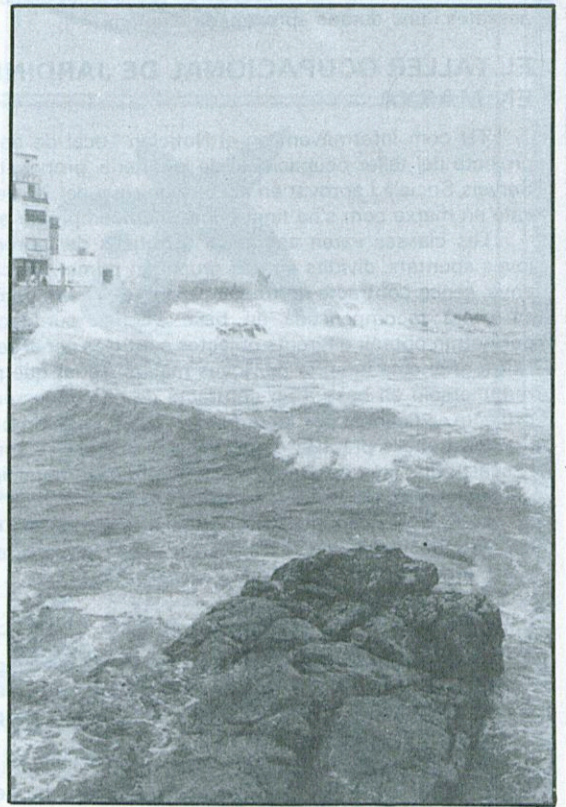
A les cases i locals comercials del Passeig de la Punta, l'aigua, fins i tot, els entrava a dintre. A més de fer malvé unes quantes embarcacions, les fortes onades feren caure la pèrgola i un dels sis pilars de la terrassa del bar La Punta, la barana de la piscina de l'Acuarium i un tros de paret del Passeig Marítim, entre molts altres danys de certa consideració.

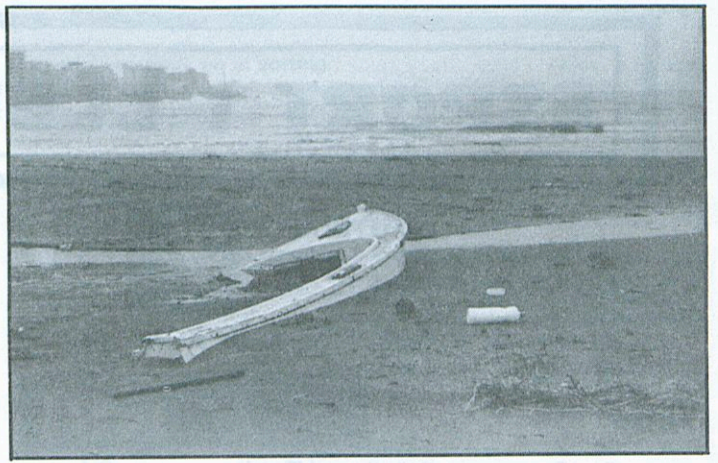
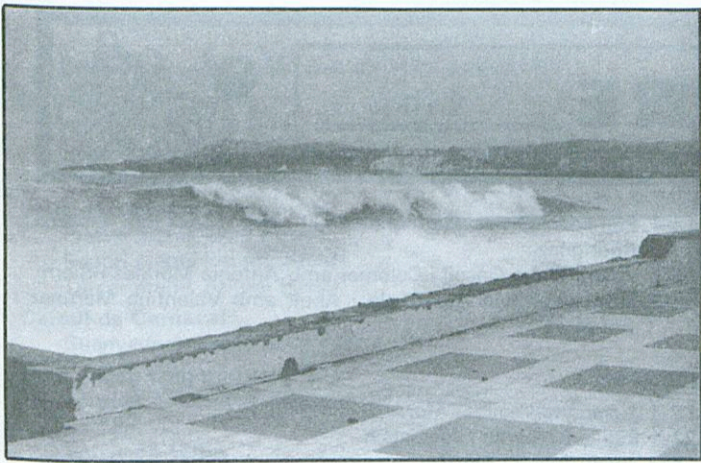
L'endemà següent del temporal, diumenge, quan havia calmat, molta gent recorregué les vores de mar per a comprovar les desfetes provocades per la força de les esbotzades.

reportatge

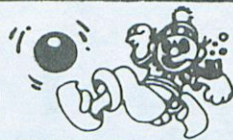
La càmera fotogràfica de J.M.ª Cortal ha recollit diferents aspectes del temporal de dies passats i els seus desastrosos efectes, que oferim aquí amb una petita crònica gràfica del aconteixement.

DADES METEOROLÒGIQUES-OBSERVATORI DE LA CLOTA
L'ESCALA-1985

	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	ANY
TEMPERATURA MIGJANA	5,9	9,3	10,2	13,9	15	20,4	23,4	22,5	22	17,8	10	10	15 °C
" MÀXIMA ABSOLUTA	18	18,5	21,5	24	28	29	35	32	31	30	23	19	35 °C
" MIG. DE LES TRA. MAX.	9,9	13,9	14,2	18,6	19,4	24,7	29	26,5	27,1	22,2	14	15	19,6 °C
DIES DE TRA ≤ 0° C.	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	15
TRA. MÍNIMA ABSOLUTA	-7	0	1	6	4	13,5	16	14	12	7,5	-1	1	-7 °C
" MIG. DE LES TRA. MIN.	1,8	4,6	6,1	9,2	10,6	15,2	19	17,7	16,9	13,3	6,4	5,3	10,5 °C
OSCILLACIÓ EXTREMA	15	14	15	17	14,5	14,5	14	15	14,5	16	16	17,5	11,5 °C
" MITJANA	8,4	9,4	8,5	9,4	9,2	9,5	10,3	9,7	10,4	9,7	7,6	9,7	9,3 °C
DIES DE PLUJA	4	6	14	7	15	9	7	5	2	7	7	4	87
LITRES RECOLLITS	9,2	6,9	46,5	12,8	88	45,2	12,6	3,7	2	107	52,6	18,5	405L
PRECIPITACIÓ MAX. DIA	6,5	3	17,7	8,5	44,5	14	6,8	3,7	2	37,6	31	16	44,5
DIES DE NEU	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
" " GROPS	-	-	1	1	2	5	3	1	-	2	-	-	15
" " BOIRA VISIBIL <100m	2	3	-	-	1	1	1	-	2	2	2	2	16
" " CALAMARSA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
" " TRAMUNTANA	4	-	9	7	1	2	6	8	5	2	8	5	57
" " PROVENÇAL	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	11
" " GREGAL	-	4	9	3	2	5	2	-	2	5	1	1	34
" " LLEVANT	-	1	-	1	2	3	1	-	-	4	-	-	12
" " XALOC	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3
" " MIGJORN	-	-	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	5
" " GARBÍ	3	2	4	5	-	-	3	-	-	4	-	4	25
" " PONENT	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	4	6
" " MESTRAL	6	2	-	-	-	-	1	-	-	-	3	1	14
" " VENT VARIABLE	12	18	9	13	21	18	18	22	23	16	13	15	198
TEMPORALS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

FUTBOL

Resultats del mes de febrer:

Benjamins

dia 16	L'Escala - Vilartagues	3-5
dia 23	Torroella - L'Escala	0-5

Alevins

dia 2	L'Escala - Torroella	1-0
dia 9	Bellaire - L'Escala	0-1
dia 16	L'Escala - P.B. Poble Nou	1-2

Infantils

dia 9	L'Escala - La Pera	2-1
dia 16	Bellaire - L'Escala	4-4
dia 23	Pals - L'Escala	2-8

Juvenils

dia 9	Verges - L'Escala	3-2
dia 16	L'Escala - Torroella	3-2
dia 23	L'Escala - Celrà	12-2

Tercera categoria regional

dia 9	L'Armentera - L'Escala	3-2
dia 16	L'Escala - L'Estartit	1-1
dia 23	L'Escala - Flaçà	4-3

Primera categoria regional

dia 2	Hostalric - L'Escala	2-0
dia 9	L'Escala - Cassà	2-0
dia 16	Montagut - L'Escala	0-0

Cal remarcar que el nostre primer equip, després dels partits del mes de febrer, comparteix amb l'Anglès el primer lloc de la classificació, amb 27 punts. A continuació hi ha Hostalric i Roses amb 26 punts; Llagostera, Abadessenc i Montagut amb 25; Ripoll amb 24; Palafrugell, i Cassà amb 23... (Com es pot apreciar del primer a desè hi ha només quatre punts de diferència).

TEATRE

Aquest mes de febrer han tingut lloc a la sala del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, dues representacions teatrals, corresponents a la Roda de Teatre XI^a Pla d'Acció Cultural de l'Associació del Personal de «la Caixa». El dia 16 el grup T.E.I. del Casino Santfeliuenc, representava «UN BARRET DE PALLA D'ITÀLIA» d'E. Labiche i el dia 23 (s'havia de fer el dia 2 i la manca de seguretat de les carreteres, va obligar a ajornar-ho) el grup LA TRAMOIA de Vila-Seca, va posar en escena «TAFALITATS» de Karl Valentin.

Pel que fa a l'Elenc de C.E.R., que varem publicar a L'Escalenc, que estava preparant dues obres i que ens les oferiria, (primer dèiem el mes de desembre i després donavem la possibilitat que fos a finals de gener) lamentablement hem d'informar que els assaigs han quedat definitivament suspesos.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

- 2-1 Robert Sánchez i Callol, fill de Ferran i Brígida
- 4-1 Alèxia Peraferrer i Palau, filla de Narcís i Maria Assumpció
- 5-1 Tatiana Torres i Moré, filla de Llucià i Beatriu
- 6-1 Mònica Mateo i Duch, filla de Josep i Maria Dolors
- 11-1 Josep-Maria Sabadé i Pena, fill de Josep i Maria
- 18-1 Núria Casademort i Llos, filla de Jordi i Carme
- 21-1 Xavier Torrent i Uceda, filla de Jordi i Isabel
- 22-1 David Mancilla i Giles, fill de Pere i Joanna-Esther
- 23-1 Antonio Carreño i Poyatos, fill d'Antonio i Benedicta
- 24-1 Josep González i Gómez, fill de Pere i Maria-Josepà
- 27-1 Raul Aguilera i China, fill de Vicenç i Maria-Dolors
- 22-2 Mònica Motas i Lara, filla de Joan i Concepció

Matrimonis

- 4-1 Josep-Ramon Magaldi i Garcia-Aranda amb Montserrat Pujol i Uranga
- 4-1 Josep Ruiz i Navas amb Anna Espinosa i Garcia

- 18-1 Francesc-Xavier Carmona i Gil amb Maria-Paz Llavero i Rodríguez
- 25-1 Josep-Maria Gasull i Colomer amb Antonia Morales i Sierra
- 15-2 Francesc-Xavier Guardiola i Abulí amb Valentina Martínez i González

Defuncions

- 12-1 Josepa Raventós i Mornau
- 21-1 Emília Barberan i Albuixech
- 4-2 Josep Alech i Martí
- 11-2 Maria Alsina i Pagès
- 11-2 Lluís-Jesús Martos i Cervilla
- 13-2 Pere Sastre i Gardella

CARNAVAL 1986

Com tenim costum, volem fer un resum, per deixar-ne constància, del carnaval d'enguany, el qual ha tingut quatre dies d'activitat, fins i tot podem dir que cinc, si tenim en compte que el dimarts, va celebrar-se, com cada any, la cercavila dels alumnes i professors del Col·legi Públic «Empúries», la qual, una vegada més, es feu mereixedora dels més elogiosos comentaris. Atenint-nos als quatre dies anunciats en els programes, començarem per dir que els actes tingueren lloc en el Centre Cultural Municipal «Xavier Vilanova» i que malgrat el temps desfavorable varen poder-ne portar a terme tots els previstos: el divendres dia 7, arribada de Carnestoltes, amb concentració a la plaça Víctor Català i posterior cercavila, per donar inici l'anomenat «ball de les dones», amenitzat pel conjunt «TERRAMAR», molt animat per cert, amb la gran xocolatada al final i amb noves experiències. El dissabte dia 8, amb el cel cobert i devallada de temperatura, la cercavila matinal i esmorzar de «pa amb vi i sucre», que el mal temps no va permetre fer-ho a la Riba, així com tampoc la ballada de sardanes, la qual, interpretada per la cobla «COSTA BRAVA», tenia lloc a la plaça Víctor Català. A aquesta mateixa plaça es concentraven a les quatre de la tarda, les disfresses infantils, d'on iniciaren la cercavila que havia de portar-los a la sala del Centre, on ÀNGEL DABAN oferia el seu animat i habitual espectacle. Prèvia una nova cercavila, es donava inici al ball de nit, a càrrec de l'orquestra «GIRONA», amb celebració del concurs de màscares i el cremat per a tothom, a la mitja part. El diumenge al matí, encara que amb sol, la forta tramuntana i la baixa temperatura, obligaven a retardar la sortida de l'esdeveniment principal de les jornades: la **GRAN RUA de carrosses, comparses i disfresses**, i fins i tot a variar l'itinerari, que feu aquest recorregut: sortida del carrer Tramuntana, per continuar per l'avinguda de l'Ave Maria, carrer Provençal, carrer Gregal, Camí Ample, per tornar a entrar a l'Ave Maria i repetir-lo dues vegades, per finalitzar al carrer Garbí, davant del Centre Cultural Municipal, en el pati del qual tenia lloc la sardinada, en no poder-se fer a la Riba. Continuant amb el diumenge, a la tarda ball de disfresses infantils, interpretat per «DINO» i a la nit el gran ball de disfresses, a cura de l'orquestra «GIRONA», amb la trencada d'olles i xampany i galetes a la mitja part. El dilluns «SETSON i BLAS» oferien el ball de nit de cloenda, amb el concurs de barrets, la pinyata, garnatxa i vi ranci, així com el lliurament dels premis de la GRAN RUA, del concurs de comerços, del cartell i finalment el sorteig dels tradicionals premis de Carnaval.

Donem tot seguit detall dels diversos guanyadors:

Concurs de màscares:

Primer premi: Viki Parés
Segon premi: Maite Llandrich
Tercer premi: Maria-Rosa Portell

Concurs de barrets:

Primer premi: Lídia Solés
Segon premi: Piti Masafont
Tercer premi: Antoni Fuster

Cartell de Carnaval:

Guanyadora: Maria-Rosa Ribera

Concurs de comerços:

Puntuació dels cinc components del Jurat	
La Flor	29 punts
Sabateria Sirnis	35 punts
Viatges Escalatur	41 punts
Pesca Salada Joina	32 punts
Calçats Ballesta	36 punts
Estanc Pelly	38 punts
Confeccions Bruguera	44 punts
Can Frigola	43 punts

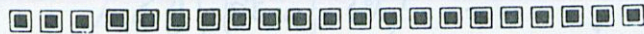
Primer premi: Bruguera
Segon Premi: Frigola

Concurs de carrosses i comparses:

Puntuació dels set membres del Jurat.	
«Sota el mar»	52 punts
«Brasil a l'Escala»	41'5 punts
«La gran xinada»	66 punts
«Circ»	49 punts
«La caravana»	56 punts
«Petit Moulin Rouge»	50 punts
«Turistes dels anys 60»	49'5 punts
«Senyals de tràfic»	33 punts
«Lo més típic del poble»	57 punts
«La guerra de l'enciam»	41'5 punts
«Semàfors»	33 punts
«La Tuna»	36'5 punts
«Dolços i llaminadures»	50'5 punts

Cal remarcar que en estar composta per dues persones, quan les normes senyalen que han d'estar formades per un mínim de vuit, va quedar exclosa de puntuació la comparsa «La Manxa», detall que no ignoraven els seus components, però que malgrat això varen voler col·laborar a la festa, per cert amb extraordinària acceptació.

Primer premi: «La gran xinada»
Segon premi: «Lo més típic del poble»
Tercer premi: «La caravana»

TENNIS TAULA

Com a fets més remarcables de a les últimes setmanes de competició del Club Tennis Taula CER L'Escala, hem de referir-nos a les dues primeres victòries en partits de lliga nacional a Cassà per 2 a 5 enfront el Reus Deportiu per 5 a 1, al marge de la consecució del provincial individual de primeres per part del jugador del CER L'Escala Joan Carles Fajardo i de la consecució també del provincial de dobles primeres per la parella del CER L'Escala integrada per Joan Sues i Joan Carles Fajardo.

Anem a veure, però, aquests resultats de lliga nacional i a les diferents categories de la competició provincial:

LLIGA NACIONAL

- Foment Cassanenc, 2 – CER L'Escala, 5 (Fajardo 3, J. Sues 1, F. Guanter 1)
- CER L'Escala, 5 – Reus Deportiu, 1 (Fajardo 2, J. Sues 2, F. Guanter 1)

S'han guanyat els dos partits jugats, si bé a les properes jornades el CER l'Escala, s'haurà d'enfrontar als potents equips barcelonins com són Sersan L-Z, l'Institut Lumen i el Respecto Mutuo d'Hospitalet, que compten amb jugadors de gran experiència a nivell nacional i que estan molt més rodats ja que no es pot comparar la competició provincial d'ells amb la nostra. Per tal motiu, s'han jugat alguns partits amistosos de preparació a Sabadell, Calella i Ripolllet.

COMPETICIÓ PROVINCIAL

- CER L'Escala, 5 – Foment La Bisbal, 1 (F. Guanter 2, J.L. Cortal 2, R. Mas 1)
- Palafrugell, 0 – CER L'Escala, 5 (Fajardo 2, Sues 2, F. Guanter 1)

Números premiats en el sorteig:

PRIMER PREMI: (Viatge a Mallorca per a dues persones, d'una setmana de duració).

Nº 21.715

SEGON PREMI: (Sopar per a dues persones en el lloc que es vulgui de l'Escala).

Nº 03.594

TERCER PREMI: (Xec de gasolina per valor de Ptes. 10.000).

Nº 21.440

Vili-Gran

ART

V MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENC

Com cada any, els organitzadors de la V MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENC, han fet entrega d'un obsequi (aquesta vegada una magnífica placa gravada) oferit pels artistes participants, a **Frederic Ballester**, propietari de la **Galeria d'Art Mestral**, com a agraïment per la seva desinteressada col·laboració. Com sempre, l'Escalenc s'hi adhereix efusivament.

- F.C. Bàscara, 1 – CER L'Escala, 5 (Sues 2, F. Guanter 2, J.L. Cortal 1)

Quan encara el CER L'Escala ha de rebre les visites del Lloret i de l'Olot per acabar la competició, matemàticament ja s'ha aconseguit, un any més, el provincial de primeres per equips, amb molta més facilitat que les darreres temporades en les quals tenia lloc una aferrissada pugna entre el CER L'Escala i l'Alba Bescanonina.

EQUIPS SEGONES

- CER L'Escala, 0 – 21 Canvi 5, 5 (Mas J.L. Cortal i J. Torrent)
- Cassanenc, 5 – CER L'Escala, 0 (J.M. Guanter, J.L. Cortal i R. Mas)
- CN Figueres, 5 – CER L'Escala, 0 (JM. Guanter, J.L. Cortal i R. Mas)
- TT Olot, 5 – L'Escala, 3 (JM. Guanter 2, J.L. Cortal 1 i J. Torrent)

L'equip del CER L'Escala que juga a segones i que l'integren els mateixos infantils i juvenils que juguen també a terceres han demostrat davant jugadors veterans i de més experiència no estar encara prou rodats per a competir en aquesta categoria.

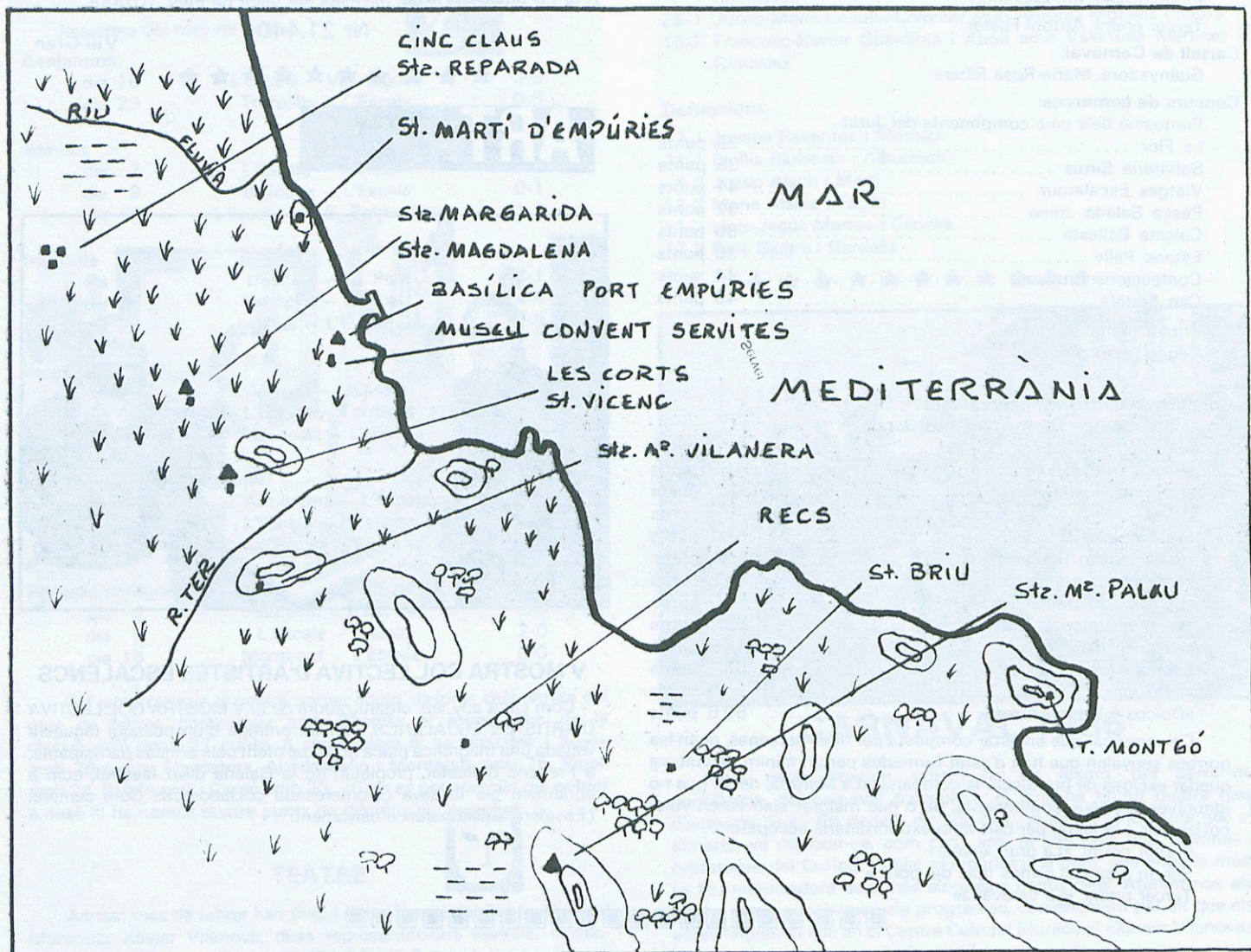
EQUIPS TERCERES

- AE Sant Gregori, 1 – CER L'Escala, 5 (J.M. Guanter 2, J.L. Cortal 2, R. Mas 1)
- CER L'Escala, 5 – 21 Canvi 5 C, 3 (J.M. Guanter 3, J.L. Cortal 1, R. Mas 1)
- Campllonc B, 0 – CER L'Escala, 5 (C. Guanter 2, J. Torrent 2, V. Olivares 1)
- AVAP, 0 – CER L'Escala, 5 (J.M. Guanter 2, R. Mas 2, J.L. Cortal 1)
- La Bisbal B, 2 – CER L'Escala, 5 (R. Mas 3, X. Cortal 2, i Jaume Sues)

Ha acabat ja la primera volta d'aquesta competició i d'entre setze equips participants el CER L'Escala es troba classificat en quart lloc,

(CONTINUARÀ)

ESTUDI SOBRE LA TRANSFORMACIÓ DE L'AMBIENT (IV)

Arribem al segle III de la nostra era. Durant aquest període, coincidint amb la crisi de l'imperi romà, Empúries perd part de la seva importància. El motiu principal foren diverses invasions que l'arrassaren practicament, disminuint notablement les activitats. Comença l'època de la **dominació visigòtica**, durant la qual és important la diòcesi d'Empúries. (Segles VI i VII)

Són restes visigòtiques, les basíliques de **St. Vicenç de les Corts**, **Sta. Margarida** i **Sta. Magdalena** i la del **Port d'Empúries**.

Més tard una nova onada d'invasors, aquesta vegada procedents del nord d'Àfrica, arriba a Empúries. (Segle VIII). Són els **àrabs** i segons sembla s'apoderen d'Empúries, encara que després d'una resistència lluitada dels emporitans, amparats per les velles muralles. Amb la reconquesta dels francs, **Carlemany** posa fi a la dominació musulmana i Empúries es converteix en **Comtat de la Marca Hispànica (Catalunya Vella)** (Segle IX). En un principi, la capital del Comtat és **Sant Martí d'Empúries**, per la seva fàcil defensa (situada en un promontori voltat de muralles).

Més tard i degut als perills dels pirates normands es trasllada la capital a Castelló. (Segle XI). Fou una època de pirateria, durant la qual els **vikings** atacaren i saquejaren, en una ocasió, Empúries.

El que resta d'Edat Mitjana, **Sant Martí**, passa de ciutat a tenir el nom de vila i finalment figura com a **Castell d'Empúries**. En aquesta època també hi havia un castell a **Cinc Claus**, les fortificacions de **Les Corts** i diverses esglésies i capelles obertes al culte (**Sta. M.ª de Vilanera**, **Sta. Reparada de Cinc Claus**, **Sta. M.ª del Palau** i la de **Sant Martí d'Empúries**).

Són fets remarcables: l'incendi de Sant Martí per un almirall francès (XIII), l'ocupació del castell (XV) i la desviació del riu Ter (fins al moment desembocava prop d'Empúries) cap a Torroella. Fou l'any 1311, en temps del comte d'Empúries, **Ponç Hug**.

Es a partir de l'any 1400 quan un grup de pescadors de **Sant Martí** decideixen fer unes cabanes al **Port de L'Escala**.

CONSELLS DOMÈSTICS

- No oblideu que el més antic protector contra el rovell és l'oli; però quan una cosa ja està rovellada, l'oli no hi pot fer res.
- No renteu les pintures clares de les portes, finestres i altres enquadraments amb aigua i detergent; les farieu malbé. Passeu-hi un drap blanc mullat de blanc d'Espanya que haureu diluït en aigua calenta.

ENDEVINALLA

- Què és allò que és blanc com neu, vert com prat, barbut com un ermità, i que dona gust a la sopa?.
- Solució a l'endevinalla de Febrer: «L'OU»

REFRANYS DE MAR

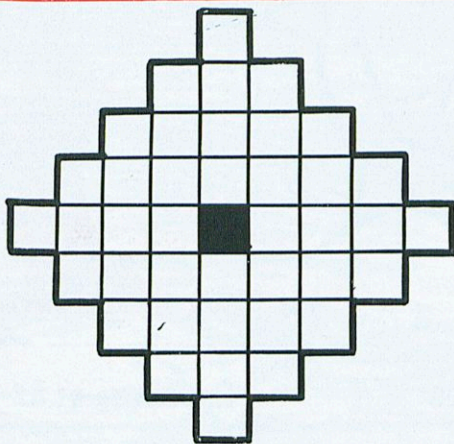
- A nau espatllada, li és temporal la mar plana.
- De la mar el bon peixó, de la terra el bon moltó.

NO DIGUEU:

Bollo
Bombero
Bombilla
Bones!
o Buenes!
Boquet
Boquilla
Borde
Bordillo
Bordo
Borrador
Borrar
Botiquín

DIGUEU

Llonguet / Panet / Panellet
Bunyol / Pastis
Bomber
Bombeta
Bon dia! / Bona tarda!
Bona nit! / Adéu!
Esvoranc
Broquet
Vora / Caire / Cantell
Vorada
Bord (ser a bord)
Esborrany (escrit, dibuix provision.)
Esborrador (cosa que esborra)
Esborrar
Farmaciola

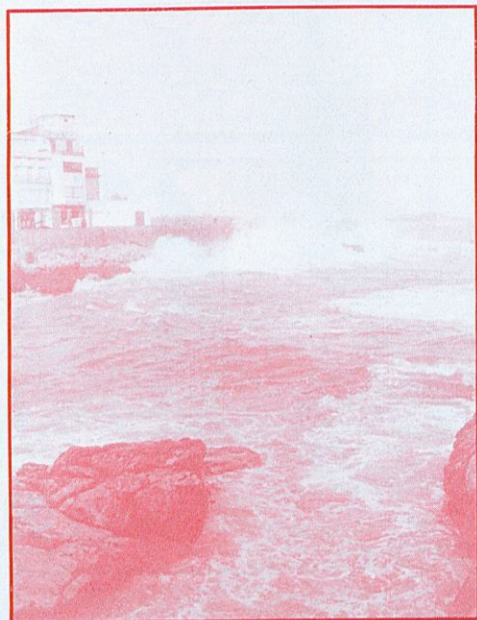
MOTS ENCREUATS N.º 10

- HORIZONTALS:** 1.- Consonat 2.- Espai immens on es mouen la Terra i els altres astres. 3.- Conjunt de bens que es té. 4.- Ploriquejar 5.- Tingui coratge. Nom de Califa 6.- Infusions d'herbes. 7.- Amb s, prefix que significa ronyó. 8.- Lìquit de la fruita 9.- Consonat de plural.
- VERTICALS:** 1.- Consonant 2.- Clot 3.- Unir amb fil 4.- Peça de vestir de tela fina, en plural 5.- Al revés, individu d'un poble pre-romà que habitava Espanya / Orifici del final de l'aparell digestiu 6.- Que s'expressa amb poques paraules 7.- Monjos tibetans 8.- De superfície plana 9.- Consonant.

Jordi Piqué

CÀPSULES D'HUMOR

- Una persona que camina dreçant altivament el cap és potser una persona que no pot acostumar-se a portar ulleres a focal doble.
- Dir a algú: «Com sembleu jove!», és també una manera de dir-li: «Que vell sou!». (C.G.)

FEBRER: «curt i boget»

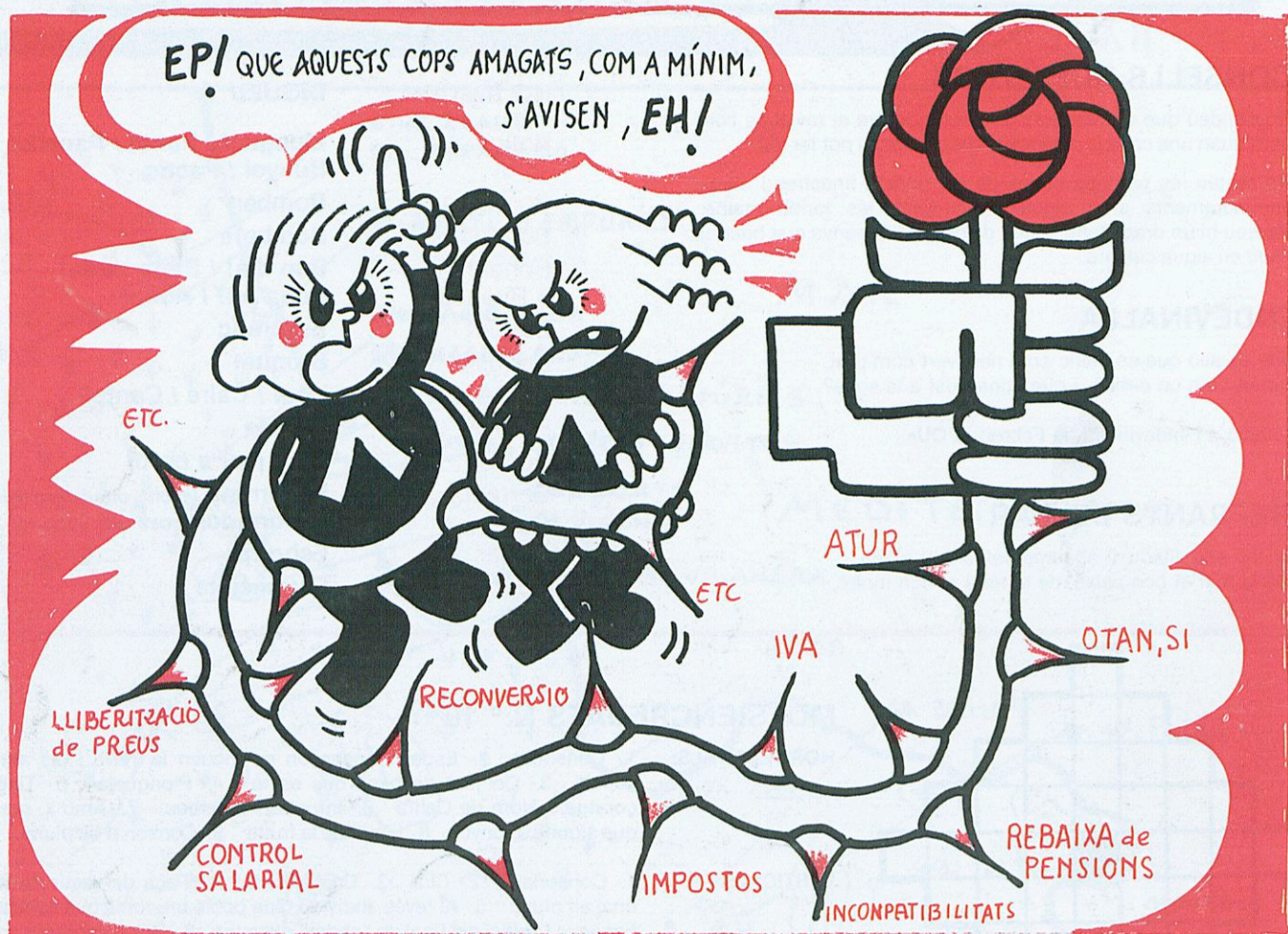
Curt pel fet dels 28 dies i boget pel seu irregular comportament, tant meteorològic com espiritual (carnaval, quaresma), però si fem un anàlisi d'aquell aspecte, veurem que hem tingut de tot: pluja, vents forts, temporals, fred, calor i fins i tot neu, encara que no la toquessim dins el nostre terme municipal. S'han succeït tota classe de situacions estables e inestables on el fred era la nota dominant.

Veiem però, les dades observades:

Temperatura Màx. Absoluta	16° C
Temperatura Mitjana de les Màx.	11'1° C
Temperatura Mínima Absoluta	-3° C
Temperatura Mitjana de les Mím.	3'4° C
Temperatura Mitjana	7'2° C
Dies de Tra \leq 0° C	4
Dies de Pluja	13
Precipitació Màx. dia	17 l.
Precipitació Total	47'5 l.
Tramuntana NNW	5 dies
Provençal NNE	4 dies
Llevant E	2 dies
Xaloc SE	1 dia
Garbí SW	2 dies
Vents Variables	14 dies

Cal senyalar que el 27-28 va començar un fort temporal d'una violència inusitada i que l'1 de març va causar grans desperfectes a les nostres costes.

Jonàs Mallart

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 47

